

BAYAN YANI

105

ARALIK 2020 / 11 10 TL K.K.T.C:14 TL

**Türkiye Kadına Şiddette Dünya'da,
Corona Vakalarında Avrupa'da Birinci Sırada!..**

OF!..
HIÇ MUTLU
DEĞİLİM!..

NE
MUTLULUĞU?..
SAĞ KALDIĞINA
ŞÜKRET!..

Feyhan

ESKİ NORMAL

YENİ NORMAL

GEL 2021

Gökçen Erdoğan

Yılbaşı ruhuna ihtiyacım var. Yaldır yaldır parlayan vitrinleri, kırmızıyla yeşilin vuslatını, kocaman ve süslü hediyeler paketlerini, köşe başı çiçekçilerinden pazarlıkla alınan kokinaları özledim. Bu yıl ne kadar olur bilmem ama her yıldan çok olsa beni anca paklardı. Noel Baba'nın bile maskeli olduğu bu sene, kabul edelim ki hepimizin üstünden jilet gibi kızaklarıyla geçti. Neyse gelen gideni aratmasın da buna da şükür. Evinde ve sofrasında kayıplar yaşayanlar için daha da zor bir yıl oldu. Ancak hepinizin çok iyi bildiği üzere biz şükür hem diline pelesenk, hem hayatına direk yapmış insanlarız, öyle görmemizden mütevellit. Yine şükür, sağlık olsun!

O 365 günün muhasebesi için her yıl kendime bir mektup yazarım. Aralık ayının ortasında başladığım bu mektubu tam yılbaşı gecesi tamamlar ve o gizli yere kaldırırım. Analarından çocuklarıma da abuk sabuk yerlerden çıkacak düzinelerce mektup kalacak işte. Tahtını yapamayınca edebiyatını yapayım demişim gibi. Yok senenin muhasebesi, yok ayın raporu, yok danasının kurbanı, yok şekerin bayramı derken yazmışım da yazmışım. Geçenlerde elim gitti de rastgele birine bakayım dedim. 10 seneyi geçmiş, havaalanının bekleme salonunda bile çıkarılmışım A4'ü, kitleler benden çok acil mektup bekliyormuş gibi yazmışım, arkalı önlü. Bütün içeriği bilmeniz gerekmez ama şöyle bir şey demişim o günkü duygumla "Ne zaman her şey kötü gitse, işler çığırından çıksa bile birilerine kesiliyor. Her şey yolunda giderse kesinlikle bizim başarımız. 5 alınca ben aldım, 0 alınca hoca bana takık!" 2020 bize taktı mı dersiniz? Neyse ki neticede çok şey öğrendik. Buna da şükür demiş miydim?

2020, insan eliyle mahvettiklerimizin sonuçlarıyla, şansın beter ettiklerinin

KÖTÜ KIZ

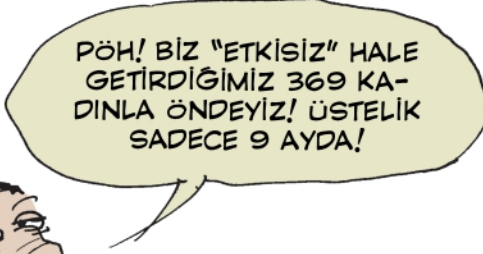
Ramize Erer

üst üste gelişinden oluşan bir "buna da şükür" yılıydı. Zira ne iklimimize sahip çıkabiliyoruz ne ozon tabakamıza, buzulları erittik, ormanları yok ettik, paraya ve güce tapındık, hep dahasını istedik. Karbon ayak izimiz kirli ve neredeyse 47 numara. Binalarda bile takat bırakmayan insanlık dışı açlığımız, gerçek bir açlığa dönüştü nihayetinde. Ve tabii seçimlerimizin de un gibi dağılmamızda etkisi büyük. Peki bunlar geçecek mi? Elbet geçecek çünkü her dönem kendi dertlerini üretir. Bunların etkileri gözümüzde küçülecek. Umarım çocuklarım "Anne ne yazdın bu kadar'dan ziyade dert görmesin. Yazmışım, okuyun işte, insan anasının duygularına biraz hürmet eder! Yeni nesil hep böyle.

Neyse gel 2021, hazırız. Seni de çocuklarımdan ayırmadım ve adeta bahtsız bedevi gibi geçirdiğimiz 2020'yi uzun uzun anlattım ve tabii suçun çoğunu ona attım. Sana okurken sıkılacağın, buna da şükürlerle dolu sayısız mektup yazdım. Umarım işe yarar da okurken uyuyakalırsın.

Türkiye’de son
18 ayda 22 bin çocuk
hamile kaldı.

BAYAN YANI

AKTÜEL

“KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU”

Genel Temsilcisi
Gülsüm Kav, 2020
yılıının ilham verici
ve etkili 100 kadın
listesine girdi.

Bolivya’da “Erkek Egemenliğini Ortadan Kaldırma Partisi” kuruldu.

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

● Kadın cinayetleri durmuyor. Daha iki gün önce **Sebahattin** isimli erkek, **Elazığ**'dan **Tarsus**'a gelip amcasının kızını öldürdükten sonra intihar etti. İçişleri Bakanının da dediği gibi, ne kadar da ayıp yaptın Sebahattin ya. **Kendine gel!**

● Çok Sayın İçişleri Bakanımız kadın cinayetleriyle ilgili erkekleri ayıpladı! Bu kadar ağır konuşmak için henüz erken değil miydi ya sayın bakan? Daha şunun şurasında kaç tane kadın öldürüldü ki?

● Hayır gerçekten **ayıp** dedi adam. **Ayıp!** Sanki erkekler geçerken vazoyu falan düşürmüşler.

● **Borsa İstanbul**'un yüzde 10'u **Katar**'a satıldı. Ne kadar satıldı, niye satıldı gibi, mini mini minnak detayları bilmiyoruz biz **reaya** olarak tabi. Bize hesap mı vereceklerdi?

● **Reaya** derken latife olsun diye demiyorum. Yakında **Katar Emiri**'ne bağlı olacağımızdan biraz cuk oldu sanki.

● Toplamda, ya da daha doğrusu, **şimdilik**, Katar'a 795 bin metrekarelik toprak satmışız. Yani neredeyse **Yalova** ili kadar bir alandan söz ediyoruz. Aşağı yukarı 350 bin metrekare daha alan satsak, Katar Emirliği komple, yani ülkecek Türkiye'ye taşınabiliyor bu arada. Pek bir şey kalmamış di mi? Enteresan işler.

● **Berat Albayrak**, bir gece ansızın **Instagram** üzerinden istifa etti. Daha doğrusu

görevinden **affedildi**, ya da **azledildi**. Onun gibi bir şey işte. Daha bunu alıştırıramamıştık ki, **Varlık Fonu**'ndan da şey olmuş, **affedilmiş**. Muhelif cenahtan bir kesimde de bir Albayrak korumacılığı baş gösterdi bu hadise karşısında. Lakin ben size hiç katılamıyorum ya. En azından "**bakın burası çok önemli**" olayı bitti. En azından sinir asabiyet yapmayız be kardeşim. Bu kadar da "**politik doğrucu**" olmayalım. Birazcık da "**ko gütüne rahvan gitsin**" ci olalım.

● Ortaöğretim kitaplarına **Sultan Vahdettin** güncellemesi geldi. Artık kitaplarda "**kaçtı**" değil de, "**terk etti**" denilecekmiş. Terk etti biraz ağır olmuyor mu ya? **Reklam arası verdi** mi desek? Sanki tam yerine denk geldi manzara koyduk!

● Koronada son durum bir feciat. Resmi rakamlarla günde 30 bin civarı, gayri resmi rakamlarla da 50 bin civarı vaka çıkıyor her gün. Biz yaptık? Cumartesi geceleri dışarı çıkmanın kimse diye karar aldık. **Partilemeyin zaten canımız sıkkın** diyor yetkililer zannedirim. Ayıp mı ediyormuşuz?

● Bakanların, yetkililerin, devlet görevlilerinin, milletvekillerinin vs. yalan söyleyip durmasının, parti liderlerinin vs. çıkıp durmadan halkı azarlayıp durmasının bu kadar kanıksandığı bir başka ülke var mı, gerçekten çok merak ediyorum. **TTB** neredeyse cadı kazanında yakılmak üzereydi ki, vaka sayılarının gerçekte çok daha ciddi boyutlarda olduğunu bizzat **Sağlık Bakanı**'nin ağzından duyduk. Bugüne kadar halka pişkince yalan söylerken yüzleri bile kızarmayanları, süreci iyi yönetti diye alkışladı bu halk. **Nazım** da haklıymış ha, suçun büyüğü de sende be canım kardeşim.

● **Bartın Devlet Hastane-**

si'nde yakınlarını kaybeden vatandaşlar, "**Burada katliam yaşanıyor. Verilen ilaçlara insanların vücutları dayanmıyor. 5 dakika önce çay içen, yemek yiyen insan nasıl hayatını kaybeder?**" diyorlardı bir videoda. İyice "**Alacakaranlık Kuşağı**" na bağladı ülke de. Korku filmi mi bu? Verdin gerilimi, verdin gerilimi! Yeter ulan!

● Bu arada, **Dünya Sağlık Örgütü**'nün onaylamadığı hiçbir aşığı olmaya benim de gözüm kesmiyor ha.

● Öte yandan Yoğun Bakım Derneği Başkanı Prof. Dr. İsmail Cinel: "**Hızlı otomobil bile kullanmayın çünkü kaza yaparsanız yoğun bakımda yer bulamayabilirsiniz.**" demiş. Ya gece dışarı bile çıkmıyoruz, daha napalım? Ayıp değil mi bu senin dediğin Sayın Cinel?

● Koronali kayıpların defnedildiği Başkent Ortaköy Mezarlığı görevlisi, "**Ülkede 18 ölüm açıklandığı gün burada 17 kişiyi defnettik**" demiş. Aaa! Sus çok ayıp ama!

● Çin Bilimler Akademisinden araştırmacılar, korona virüsünün 2019 yazında **Hindistan**'da ortaya çıktığını, kirli su yoluyla hayvanlardan insanlara bulaşarak, fark edilmeden **Wuhan**'a seyahat ettiğini söylemiş. Korona sahipsiz kaldı ha. Bak ne diyecem, "**bir yere göktaşı felan düştüydü, oradan gelmiş bu iyiy**" diyelim biz buna en iyisi. Herkes rahat etsin.

● **Kapadokya, Avanos İlçesi Özkonak** kasabasında altın arama çalışmalarına başlayan **Kanadalı şirket** ağaç kesimine başlamış. Kimse kusura bakmasın da, **Batı**'nın iki yüzlülüğü de böyle bir şey işte. Kanada'da ağacın dalından yaprak koparamayanlar, gelip deniz aşırı şark memleketlerinde geri döndürülemez doğa hasarları veriyorlar. Şark da ne Şarkmış arkadaş. Hem kendi kendine düşman, hem de Garp ona, o da Garp'a düşman... Tesadüf değil ya bu ezilmişliğin. Neyse.

● Ağabeyini imar müdürü yapan Rize'nin Çayeli ilçesinin Belediye Başkanı İsmail Hakkı Çiftçi, "**Hepimiz kardeşiz zaten**" diye cevap vermiş. He valla! Ama nedense bazılarımız daha kardeş.

● Efsane futbolcu **Maradona** hayatını kaybetti. Kişisel hatalarla ve başarılarla dolu bir ömürdü onunkisi. Terazisinin bir köşesinde kadın düşmanlığı, bir köşesinde **Che** hayranlığı vardı. Nevi şahsına münhasır doğrusu. Ne diyelim, devri daim olsun.

- **Haldun Dormen** usta, koronavirüse yakalanmış. Geçmiş olsun üstad, çok geçmiş olsun.

- **Bolivia**'da, kadın haklarının ilerletilmesi ve yerlilere karşı ırkçılıkla mücadele için **Kültürler, Dekolonizasyon ve Depatriarkalizasyon Bakanlığı** adlı bir bakanlık kuruldu ve bakanlığa yerli kadın siyasetçi **Sabina Orellana** atandı. Bolivia'daki **Elon Musk** ve **ABD** destekli darbe girişimini, **Evo Morales**'in ülkeden kaçmak zorunda kalışını yazmıştım daha önce. Biliyorsunuz Bolivia'da yeniden halk kazandı ve Evo Morales ülkesine dönüp yeni seçilen hükümete desteğini açıkladı. Bu yeni kurulan bakanlık gibi daha bir dizi reform gerçekleşti Bolivia'da.

Demek ki neymiş? Halk, iktidarının ve eşitliğin tadına varınca kolay kolay vazgeçmiyormuş. Ne diyeyim, **"Viva La Libertad!"** (yaşasın özgürlük) öyleyse.

- **İskoçya**'da, tampon ve pedler bedava dağıtılacmış bundan sonra. İskoçya, bu anlamda dünyada bir ilk. Darısı başımıza diyeceğim de, biz ilk önce pedleri gazete kağıtlarına, kara kara torbalara hapsedmekten kurtaralım.
- **Rusya**'da ev partisinde alkol bitince dezenfektan içen 7 kişi ölmüş. Abi o **ekmek bulamazlarsa pasta yesinler** olacaktı.
- Sokak röportajı sırasında **Erdoğan**'ın **"Yönümüzü Avrupa'ya çevirmeliyiz"** sözlerini **Kılıçdaroğlu** söylemiş gibi sormuşlar. Sözlerin Erdoğan'a ait olduğu açıklanınca tam tornistan yapmış konuşanlar. Hah işte bana bunlarla gelin! Sosyal deney istiyorsanız, alın size sosyal deneyin dibi. En hafif tabiriyle halkımızın ne kadar da **"ayıpçı"** bir halk olduğunu gösteriyor bunlar.

- Bülent Arınç'ın AKP milletvekili oğlu, babasının zamansız çıkışı üzerine, **"Bu denizde tek bir gemi, tek bir rota ve tek bir Reis var"** buyurmuşlar. Ve de eklemiş keşke, **"ayrıca da denizden babam çıksa şaapmam yani, o derece."**

- Ne demişti Bülent Arınç, **"Cumhurbaşkanı çok ağır konuştu, rencide oldum"** demişti. Valla ecnebilerin dediği gibi, **"welcome to the club"** beybi. (kulübe hoş geldin/sen de mi aramıza katıldın)
- Meral Akşener, **"Biz 40 kişiyiz bu siyasette, herkes birbirinin ciğerini bilir"** demiş. **Asdfghjk**

Acaba bu kadar açık sözlü olmasa mıydınız Sayın Akşener?

- Sosyal medya hesabı üzerinden bira tanıtımı yaptığı için eleştirilen şef **Somer Sivrioğlu**, **"Çocuklar illa bir şeye özencekse çalışmamıza özensin"** demiş. Doğru tabi. Ama bir şey dicem ya... Teknik olarak **yasal** bir ticari ürünün, sadece bir kare fotoğrafta görülmesinin bu kadar eleştirilmesine de artık biz de şey mi desek; **ayıp ya!** Ayıp kardeşim. **Hakikaten ayıp artık ama!**
- Tarihi **Saint Pierre Han, Bahçeşehir Üniversitesi**'nin konservatuvar binası olacmış. Al işte sana kinayesiz bir **"İyi şeyler de oluyor"** haberi. Gerçi üniversite özel mözel ama... Olsun lan! Ona da olsun!

- Cumhurbaşkanlığı Milli Saraylar Başkanlığı'na bağlanan **Topkapı Sarayı**'nın birinci derece sit alanında bulunan ağaçları kesilip askeri okul binası ise yıkılmış. Ya **ayıp** olmazsa bir şey sorucam ben. **Muhafazakarlar muhafaza edilmeye değer tarihi eserleri neden muhafaza etmiyorlar?**

- İş oraya geldi işte; gerçek muhafazakarlık bu değil arkadaşım. Vallahi değil ya...
- **Melis Alphan**, aylar yıllar öncesinde yaptığı bir paylaşım için ifadeye çağrıldığını açıkladı. Bu da yeni moda oldu. Muhafif kişiliklerin fi tarihinde yaptığı ve vaktiyle kıyametin falan kopmasına sebep olmamış birkaç baytık sosyal medya paylaşımını için şimdiki zamanda soruşturma açıyorlar. **What is the Matrix** ulen?
- Niye herkes bu kadar ergen ya.
- **Ankapark** tahliye ediliyor. Böylece dinazorlar ait oldukları yere, tarihin tozlu sayfalarına geri dönüyor. İstikamet **gelecek** artık, hadi bakalım.
- **Nur Sürer, Hülya Koçyiğit** için, **"sen filmlerde oynarken bugünkü siyasetçiler sokakta misket oynuyordu"** demiş. Yaşının bilgeliğinde niye değilsin demiş yani. Ne naif, ama ne sert söylemişsin Nur Sürer...

- **Aydın İmam Hatip Lisesinde** derse sarıklı gelen öğrenci, kendisini uyaran öğretmene, **"Saçını başını açıp gelmişin, kadın-madin demem döverim"** buyurmuş. İşte laik eğitimde zirve budur!

- **Öykü Gürman**, babasının şefkatsizliğini ateistliğine bağlıyor. Rica edicem artık önümüze geleni linç etmeyelim. Öykü Gürman, kendi kişisel psikolojik ruh hali çerçevesinde, **"baba kompleksi"** ile kendi kişisel hayatı ve kendi kişisel görüşü üzerinden konuşmuş. Eeee? Öykü öyle dedi diye ne oldu şimdi, bütün ateist erkekler kalpsiz mi oldular?
- Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan **"EBA Canlı Sınıf Uygulama Esasları"** konulu genelgeye göre, cuma günü yapılacak online derslerde namaz vakitlerinin dikkate alınması gerektiği belirtilmiş. Örgün eğitime geri dönünce büküğümüz yerden oyarsınız laik eğitimi işte nezel.
- Bu ay köşeyi **"Bir Başkadır"** la kapamak istiyorum. **Netflix** dizisi üzerinden sosyolojik çıkarım yapıp gene binbir parçaya bölündüğümüz sosyal medya ve yazın-çizin mercaları da gösterdi ki; bizim asıl problemimiz **öfke kontrolü** abi. Nokta. Öfke kontrolü problemini çözersek, gerisi çorap söküğü gibi gelecek. İnanın buna.

- Bi de bi kuple şunu söylemek istiyorum; bu ülkenin varoşlarında her gün genç kadınlar cinci hocalar tarafından taciz ediliyor. Hacı hoca tarikat ayağına kadın erkek çocuk demeden cinsel ve psikolojik istismara maruz kalıyor varoşlarda yaşayan dar gelirli ve çaresiz onlarca insan. Hocalar, tarikatar, bu ülkenin devlet kurumlarını, yurtlarını, derneklerini, eğitim kurumlarını ele geçirmiş. Yani gırtlığımız kadar siyasal islama batmış vaziyetteyiz. Deri değiştiriyoruz. Ve bu değişim varoşlarda harlanıyor. Ülkenin **sosyolojik** ve güncel bir portresini çekmeye soyunurken **Bir Başkadır**, neden en büyük torpilini varoş hocasına yapmış? **Peri, Meryem**'in "hocaya danışayım" çıkışlarına takmakta bu kadar mı haksız gerçekten ya? Sadece soruyorum.

SEPET NAKLİYAT

yaseminolur@yahoo.com **Yasemin Olur**

Bir süre önce neşemi kaybettim. Tam olarak nerede düşürdüm onu bilemiyorum. Fazla uzakta olamaz. Yakınlarımda bir yerlerdedir. Fotoğrafların, eski defterlerin olduğu bir kutum var. Orada olabilir mesela. Belki canı saklanmak istemiştir. Orada değilse bile bakacağım bir fotoğraf karesi hafızamı canlandırabilir ve onu tekrar bulabilirim.

Çalışma odama gittim. Hatıralarımın saklı olduğu kutunun olduğu dolabın önüne çıktım. Her şeye en baştan başladım: Çocukluğumdan. Çünkü neşem orada doğmuştu.

Geçmişe gittim, izliyorum.

Sarı Çocuk aşağıdan bağırdı: "Anneeeeeee! Su!" Kadın, boş kola şişesine su koyup sepeti aşağıya salladı. Oğlan suyu içti. Boşalan kola şişesinin ağzını kapatıp şişeyi top gibi tekmeledi. Şişe, top oldu. Arkadaşının bacak arasından geçip havalandırma borusundan kapıcının kaldığı dairenin içine girdi. Kapıcı Yasin bağırdı: Şimdi sıçacam canınıza. Sarı oğlan küfrü duyunca keyfe geldi. Bir gülme tutturdu. Peşinden Yasin'in duyabileceği bir tonda, sesini inceltip havalandırmaya doğru bağırdı: Gooool!!

Sarı Çocuk'la arkadaşı, Yasin'den dayak yememek için hemen sokaktan uzaklaştı. Yasin'i kızdırmayı seviyorlardı ama eline düşerlerse de süpürge'nin sapını yemeleri pek hoş olmuyordu. Yasin, onları sinirlendiği anlarda yakalayamıyordu. Çünkü çocuklar o zamanlar tetikte olduklarından hemen ortamı terk edebiliyorlardı. Yasin, onları en hazırlıksız oldukları zamanlarda yakalıyordu. Mesela, masum masum sokakta oturduklarında enselerine aniden güçlü bir şaplak indiriyordu. İntikamı ılık yiyordu Yasin. Şimdi, kaldığı yerden çıkana kadar Sarı Çocuk'la arkadaşı sokağın karşısındaki yolda kalan parka gitmişlerdi. Kayağın tepesine oturmuş sokaklarındaki şamatayı izlemek için bekliyorlardı.

Yasin, delirmiş bir halde sokaktaydı şimdi. Elinde uzun saplı çalı süpürgesi de vardı. O sırada Sarı Çocuk'un kız kardeşi Makarna Kız, belinden düşen pantolonunu çekiştire çekiştire aşağıda volta atıp, Kırmızı Kız arkadaşını bekliyordu. Sinirliydi Makarna Kız. Sinirli olması için hiçbir sebep yoktu. Onun yaratılışı öyleydi. Yasin onu görünce kola şişesini atanın o olmadığını bildi. Öyledir diye düşündü yani. Hem o atsa bile şimdi gidip ona bir şey diyemezdi. Bu çocuk onu anasından doğduğuna, ta Muş'tan gelip de buralarda para kazanmaya çalıştığına pişman ederdi. Yasin, hayatını gözden geçirirken Makarna Kız, Yasin'e bakıp hayırdır gibisinden ağır göz oynatınca Yasin "Yok bir şey" diyip geldiği gibi gitti. "Bütün bunlar o sarı piçin işleri" diyordu. "O atıyor hep çöplerini havalandırmaya." O sırada Sarı Çocuk, arkadaşıyla kayağın tepesinden ablasıyla Yasin'in muhabbetini izleyip kikir kikir gülüyordu. Şimdi stadın oraya inip başkalarına sataşacaklardı. Yoğun bir gün onları bekliyordu.

Makarna Kız, Yasin'e sinir oldu. Zaten sinirliydi de şimdi sinirini Yasin'e yöneltmişti. Tıslayıp duruyordu. Aslında arkadaşının hâlâ aşağıya inmemesine sinirlenecekti ama Yasin ortaya çıkınca Yasin'e sinirlenmiş oldu. Sonra bekleyişi sürdükçe sinirinin asıl odak noktasını hatırlayıp yukarıya doğru bağırdı: Annnneeeeeee! Anneeeeeee!

Evden para almamıştı. On iki yaşında, delikanlı bir kız olarak semtte parasız gezecek hali yoktu. Hem onun koruması altında, aldığı abur cuburdan sebeplenecek taife de vardı. Madara olamazdı kimseye. İyice celallenip bir daha bağırdı: Anneeeeeee!

Zilleri bozuktu. Bozuk değildi de aslında. Sürekli çalışmasından

dolayı evin büyük çocuğu Ergen Kız zilin telini kesmişti. Kardeşleri insanın ağız tadıyla sessizce hayallere dalmasına izin vermiyordu. İstekleri bitmiyordu veletlerin.

Zilin tellerini kesmesi daha da beter olmuştu. Bütün gün aşağıdan bağıryorlardı. Bütün sokağı ayağa kaldırıyorlardı.

Kadın balkona çıktı. Makarna Kız, eliyle para işareti yapıverdi. Kadın sepete kızın günlük abur cubur parasını koydu. Sepeti aşağıya salacakken içeriden Bebek'in ağlama sesi geldi. Panikle sepeti yavaşça değil de aniden pat diye aşağıya indirince Makarna Kız bu işi hiç sevmeydi. Annesine ters ters baktı ama "raonda anaya terslik olmaz" diye bir şey demedi. Semt onu bekliyordu. Kırmızı arkadaşı da gelmişti. Kırmızı Kız, Makarna Kız'dan özür diledi. Makarna Kız hiçbir şey demedi. Dimdik yürüyerek ve belinden düşen pantolonunu yukarı çekerek yoluna gitti. Kırmızı Kız mahalleye yeni taşınan tiplerin şeceresi ile ilgili bilgi geçiyordu.

Kadın, balkondan aceleyle içeri girdi. Koltuğun üzerinde ağlayan altı aylık Bebek'i kucağına alıp sakinleştirirken içeriden gelen müzik sesini kısması için kızına seslendi.

Ergen Kız, bangır bangır bir şeyler dinliyordu ve annesini kesinlikle duymuyordu. Kadın, kucağında bebekle kızın tepindiği odaya gitti. Kız, bu ecnebi müziklerinden ne anlıyordu? "Walkman"i yok muydu ha? Sesi kıstı.

Kadın şimdi elinde Bebek, biraz sakinleşebilirdi. Salona gitti. Bir süre Bebek'i emzirdi. Düşünüyordu. Onun düşünceleri her kadinkiler gibi... şahsına münhasır. Kadın, geçmişte bir tur atıp geleceğe şöyle göz ucuyla bakarken kısa bir zaman geçti. Dışarıdan gelen ısılıkla irkildi. Bu ısılk kocasına aitti. Adamın ısılığını duyunca Bebek'i koltuğa bırakıp hemen balkona gitti. Adam "Sepeti sal" dedi. Kadın sepeti aşağıya salladı. Adam sepete bir küçük karton çanta koydu. Eliyle kadını işaret edip "Senin bu!" dedi ve yoluna devam etti. Üstü başı makine yağı içindeydi adamın. Gündüz vakti o halde eve çıkmazdı, hem eve çıksa sürprizin pek bir

esprisi de kalmazdı. Kadın, sepeti hızla yukarı çekti. Karton çantadaki paketi görünce çok mutlu oldu. Adam ona güzel bir hediye almıştı. "Sepeti sal" diyorsa bir öğle zamanı, bu bir sürpriz içindir. Evdekiler de bunu bilirdi.

Ergen Kız'ın "walkman"inin pili bitmişti. Para istemek için salona gittiğinde önce annesinin yüzündeki ışıltıyı sonra da kadının elerindeki takı kutusunu gördü.

"Sepetten mi geldi" dedi, babasının ısılığını duymuştu. Gülüştüler.

Görüntü soluyor. Şimdi elimde bir evlilik cüzdanıyla çalışma odamda yerde oturuyorum... annemle babamın evlilik cüzdanıyla. Zihnim bu evlilikle alakalı neşeli görüntüleri sıralıyor. Fakat yiten zaman şimdi bana sadece hüznün veriyor. Sanki bir daha neşemi bulmak mümkün değilmiş gibi.

Bu evlilik cüzdanı, eşyalara, kağıtlara pek de sarılmayan ailemden yadigar olarak bende, fotoğrafların olduğu hatıra kutumda duruyor. Şimdi neden onu elimden bırakamıyorum? İlk sayfası da yırtılmış. Kim bilir hangi kardeşim oynarken kopardı. Sarı Çocuk mu? Makarna Kız mı? Bebek mi? Belki de ben: Ergen Kız yırtmışım-dır bu sayfayı. Bilmiyorum. Neşem fazla uzaklaşmış olamaz. Yenisini yapacak gücüm yok gibi. Onu bulmalıyım. Buralarda bir yerlerde. Bu kutunun içinde olmalı.

ACININ BEDELİNİ ÖLÇMEK ŞİDDETİ DURDURUR MU?

Birleşmiş Milletler (BM) bir süredir, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde başlayıp, 10 Aralık İnsan Hakları Günü'ne kadar devam eden "Cinsiyet Temelli Şiddete Karşı 16 Gün Aktivizm" adlı bir kampanyayı yürütüyor. Kadınlara ve kız çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için dünyanın birçok ülkesinde bireyler, sivil toplum, kamu kurum ve kuruluşları tarafından bir mücadele stratejisi geliştirilmesi ve benimsenmesi için çaba gösteriliyor. Bu yıl bambaşka bir sürecin içinden geçilerek 25 Kasım'a gelindi. Koronavirüs pandemisi yalnızca ekonomik krizi değil, cinsiyet eşitsizliklerini de derinleştirdi. Bunun sonucu ise, kadınların ev içi bakım ve yeniden üretim yükünün, şiddetin ve kadın cinayetlerinin artması oldu. Yayımlanan raporlar kadına yönelik şiddetin endişe verici düzeyde arttığını ve bir salgına dönüştüğünü ortaya koyuyor. Biliyoruz ki, araştırmalar ülkeler genelinde, kadınların dörtte birinin yetişkinlik yaşamları boyunca en az bir kez fiziksel şiddet yaşadıklarını, onda birinin ise kuvvet kullanımını içeren cinsel şiddete maruz kaldıklarını ortaya koyuyor. Israrlı takip de dahil olmak üzere şiddetin her türüne ilişkin oranlar %45'e kadar çıkıyor. Ayrıca, ikincil veri analizleri tüm kadınların %12 - %15'inin 16 yaşından itibaren bir istismar ilişkisi yaşamış olduğunu söylüyor.

İstanbul Sözleşmesi'nde kadına yönelik şiddetle ilgili bilgi birikimini arttırmanın önemi özellikle vurgulanmakta. Devletler kadına yönelik her tür şiddetin önlenmesi ve bununla mücadele alanında politikalar ve eylemlerin etkili bir biçimde tasarlanması öncelikli adımı olarak kadına yönelik şiddetle ilgili veri toplama ve araştırmalar yürütmeye teşvik edilmekte. Bu da önleyici ve koruyucu politikalar yapmak ve bu politikaların uygulanma sürecini izlemek amacıyla somut karşılaştırmalı veriler elde edilmesi anlamına gelmekte. Ancak hem küresel olarak, hem de ulusal düzeyde ne mevcut veri, ne de fiilen katliam şeklinde yaşanan cinayetler, hükümetlerin şiddete son vermeyi taahhüt etmelerinde yarar sağlamıyor. Oysa, istatistikler net ve günümüzde kadına yönelik şiddetin bireyler ve daha geniş toplum üzerindeki olumsuz etkileri ölçülebiliyor.

Kadına yönelik şiddetin yarattığı büyük acı, mağdurlardan, hayatta kalanlardan ve faillerden çok daha öteye ulaşıyor. Bireysel düzeydeki şiddet, bir kadının ya da kız çocuğun fiziksel, zihinsel ve ruhsal sağlığını etkilemekle kalmıyor. Düşük gelire, sağlık hizmeti maliyetlerine, istihdam istikrarsızlığına ve düşük üretkenliğe yol açıyor. Ayrıca kadınların ev içi emek kapsamında gerçekleştirdikleri pek çok işi üstlenememelerine neden oluyor. Ataerkil sistem içinde şiddet mağduru kadınlar ailelerine bakamıyorlar. Bunları

yazarken utandım, ancak somut bir gerçeklik bu. Ataerkil sistemin "kadın emeğine dayalı aile refahı" bundan etkileniyor. Örneğin, çocukların okula devamı, beslenmesi kesintiye uğruyor. Ayrıca, toplumsal potansiyel ve ekonomide kayba neden oluyor. Bütün bunlar buzdağının görünen kısmı. Katliam gibi yaşanan kadın ölümlerinin ve şiddetin yarattığı acının maliyeti çok daha geniş boyutlu. Bireylerin yetenekleri ve potansiyelleri üzerindeki uzun vadeli etkisi ile şiddetin bir ömre ve toplumların geleceğine yayılan maliyeti kayıpları çoğaltmaktadır.

Yapılan araştırmalar, şiddetin aile, akrabalık ve topluluk ağlarında büyük yük yarattığını göstermektedir. Yakın zamanda Mısır'da yapılan bir araştırma, kadına yönelik şiddetin sonuçlarına informal ilişkiler içinde yanıt verilmesinin, aileler üzerinde önemli bir baskı oluştururken, kurumlar için şiddeti görünmez hale getirdiğini, kurumsal tedbirlerin gözardı edildiğini ortaya koymaktadır. Başka bir çalışmada, kadınların işgücüne katılım oranlarının yüksek olduğu ülkelerde, şiddetin öncelikle işe devamsızlık, işe geç kalmak, işe yoğunlaşamamak, işten erken ayrılmak gibi sonuçları ile verimlilik kayıplarına neden olduğu belirtilmektedir. Küresel olarak farklı kuruluşlar tarafından kadına yönelik şiddetin maliyetini ve şiddeti önlemeye ilişkin çabaların etkinliğini değerlendirmek için temel kıyaslama parametreleri geliştirilmeye çalışılmaktadır. Ekonomik güçlendirme ve yoksulluğu azaltma programları ile eşitsizliği ele almaya çalışan tüm girişimlerin başarısı buna bağlı görünmektedir. Çağımızın ekonomik ve sosyal sorunlarının merkezinde yer alan ka-

dına yönelik şiddetle mücadele için hükümetleri ikna etmeye yeter mi bilinmez. Ancak, kadına yönelik şiddet bir salgın, etkileri çözüm için faileri cezalandırmaktan daha fazlasına ihtiyacımız olduğuna işaret ediyor. Erkeği kadına şiddete yönlendiren zihniyeti değiştirmeliyiz. Erkekleri toplumdaki baskın ve otoriter figürler olarak belirleyen yaygın kültürel değerleri değiştirmek zorlu bir mücadele. Kadınlar bağımsızlaştıkça, erkekler buna daha çok meydan okuyor ve saldırgan hale geliyorlar. Kadın cinayetleri bu meydan okumanın en somut göstergesi. Yaşadığımız acının maliyetlerini somut olarak karar vericilere göstermek, onları ikna etmek için cılız bir girişim gibi görünebilir. Zihinsel dönüşüm gerçekleşinceye kadar, eşitlik günü gelinceye kadar vazgeçmeyeceğiz, pes etmeyeceğiz. Daha fazla canımızı kaybetmemek için her yolu deneyeceğiz.

İBETÜL YILMAZ

BİR BAŞKADIR

İLK BAHAR

YAZ

BEYFENDİ MASKENİZİ
TAKMADINIZ BUYRUN
CEZANIZ!

AMA BURDA KİMSE YOK Kİ?

900
TL.
ALAYIM!

SONBAHAR

10:00
13:00
HAFTA SONU

BEN GÖRÜN-
TÜLEYEMEDİM
KARICIM!

MODERN
ÇAĞDAYIZ
HADİ AT!

İKİ MEDENİ İNSAN

AA YALNIZ YUMRUK SELAMİ
VERİYORUZ BİLİYOSUNUZ!

YUMRUK VASITASIYLA
TOKALAŞIRKEN DE KORONA
BULAŞTIRABİLİYORUZ BİR-
BİRİMİZE BİLİYOSUNUZ!

EMİR
DEMİRİ
KESER
PARA DA
DEMİRİ
BİLİYOSU
NUZ!

UZUN
ZAMAN
SONRA
PEYNİRİ
Bİ KOK-
LADIM,
MÜM-
KÜN
DEĞİL
YENECEK
BİŞEY
DEĞİL!

Gluten
into-
leransı
çok
önemli
evet!

AS-
LINDA
HEPİ-
MİZDE
VAR!

İntir
midir fas-
ting mu-
azzam!

PROTEİN
DİYETİ EN
GÜZELİ
SADECE ET
VE SEBZE!

ACİM
AÇ!

EX'TEN TANELER

PAPARAZZİYE

❖ EX bir şeyi bırakmak için başlanılan bir şey, bırakılmayan EX şeyi sadece yeni bir bırakılmayan EX şey ile değiştirmekten başka bir şey değildir...

❖ Herkesin geçmişinde görmezden geldiği, görmediği bir sevgili adayı muhakkak vardır. EX ilişkisi kötü gittiğinde o geçmiş, kaçmış, görünmez fırsat için hayıflanır durur hep...

❖ EX'iniz ile ayrılırken, avukatın, hakimın bekâr olması lazım ki, **"Bekâra Karı Boşamak Kolaydır"** olsun...

❖ Bazen EX'lerin gidişi umuttur insana. **"O gidiyorsa herkes de gidebilir, biz de başımızdaki belâyı savabiliriz"** gibisinden.

❖ CoronaVirüsü semptomları gibidir EX'lerin aldattıkları davranışları. Ne belirtiler gösterdiği belirsizdir. Her EX başka belirtiler gösterir:

❖ EX'lerin en büyük hilesi kocalığıdır.

❖ Bir EX gelir ve giden EX şeyi unutturur. Mesela EX' in gidişi gece sokağa çıkma korkumu, gelen korona, giden EX hırsız vesvesemi unutturdu...

❖ Sonrasında gülünecek şeylere höykürerek ağlamaktır EX'inden yeni boşanmak ..

❖ Gün gelir, bazen insan EX'inden bile boşanabilir, ama ebeveynlerinden asla boşanamaz.

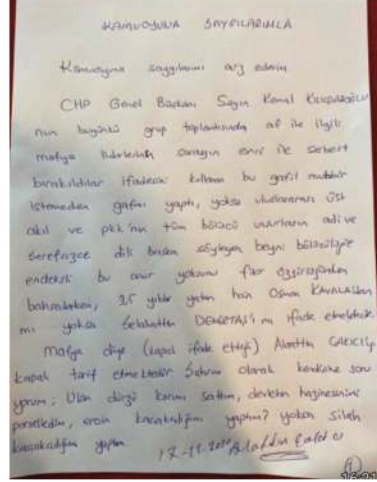
❖ Genellikle EX ilişkiler platonik aşk ile başlar, platonik nefret ile devam eder.

❖ Bazı kocalar vardır evlilikte eşine harikalar yaratır, bazı EX'ler vardır ki evlilikte eş hayatta kalacak kadardır.

EX evliliğim süresince kendime **"Onda Kalma, Anda Kal"** meditasyonu uyguladım tamamen amatörce. Belki o sebepten Kalmalara almış bünyemi **#EvdeKal** hiç zorlamadı.

❖ Mahallenin kabadayı Berber Aziz Abi'nin

"Yolla şu damat adayını bir traş edeyim, ifadesini alayım" mafyatik teklifini kabul et-

seymişim şimdi bir EX derdim eksik olacaktım.

"Kadını Kimlik Arayışına İten Unsurlar Nelerdir?" alt yazı konu başlığı çarptı gözüme bir tv programında. Hiç uzaklarda, doktorlarda, psikologlarda aranmasını, itici EX unsurlarından başka ne olabilir ki Acaba?

Kadına Şiddet Haberinde, Ayrılmak istediği eşi tarafından kapısına bomba düzeni kuruldu... Ehh bee EX eş, bir demet çiçek falan as da bütün dinamikleri değiştir mesela. Belki de kadın sever seni.

Raziye İçoğlu

Kadınlar Eylemdeydi ve "Kadınların büyük oranı evlerinde öldürülüyorlar" dediler. Zaten evlilik süresince evden dışarı çıkarmayan EX'ler, hayatlarını eve gömdükleri karılarını evde öldürmekten, başka bildikleri yer yok ki.

EX kocaların, **"Boşanırsan Öldürürüm"** tehdidi ki, yani her şekilde ölüsün demek.

Piksel Gün-Demlik

❖ Damat girmedik ev olurmuş da, ölüm girmedik ev olmazmış.

❖ İşsizliğimize daha da çok internet gerekiyor. İlla da sosyal medyalı internet lazım istifa etmek için bile. Uzaktan eğitim alamayan internetsiz çocuklar kadar mağduruz istifa edebilmek için. Sanki işsizliğimizden istifa etmemizi istemediklerinden internetsiz.

❖ İngiliz kraliçesi olsa bile korona aşısı sırası gelmemiş, ama anneme yıllar önce misafir kaldığı İngiltere'den grip aşısı sırası gelmişti. Yani Aşı bulunmadan daha önce, **Aşılamaya Öncelik Sıralaması** diye bir şey bulunmuştu tüm dünyada.

❖ Anneme göre korona bendim ve ben duymadığım görmediğim süreç bulaş yok. Gitmek is-

temediği yere, gelmesini istemediği kişilere beni bahane ediyor, **"Kızım kızıyor"** diye. Beyin naması geçiren yaşlı teyze, kızına komşularını çağırtmış. İstenen bir komşu da annem. Diğer komşu gitmiş ki aylardır burnunu bile dışarı çıkarmıyormuş. Oradan annemi **"sen de gel"** diye aradı. Göndermediğim Annem kıstsızca ziyarete giden komşuyu müdafaa etti hiddetlenerek, **"kadın ölüyor, ölüyor! Son isteğiymiş"**... Ve bir korona ana fikri daha çıktı konu komşu nezdinde **"tanıdığın, eski komşu başka bir nedenden ölüm döşegindeyse, korona bile dokunmazmış."**

❖ Aymazlık hastalıktan çok daha hızlı yayılıyor.

❖ İnsan pozitif düşünmeye korkuyor, **"Pozitif bir insanım"** diyemiyor, coronalı sanılacak diye.

❖ Biz çocukken annemin türlü çeşit kısıtlamalarından bir tanesi, **Akşam ezanı okunmadan eve girin, yerler mühürlenir** demesi vardı mesela. Kardeşim çok küçüktü mahallecek sokakta oynanıyordu o zamanlarda. Bir gün akşam ezanı vakti kardeşimin kolu kırıldı. **"Annemi dinlemedim ondan oldu"** dedi götürüldüğü çıkıkçı kırıkçı Melek'e beş yaşındaki kardeşim.

Sanırım ki o akşam annemden başka kimsenin annesi böyle bir kısıtlama getirmemişti ki, bir tek bize mühürlüydü o sokaklar sanki.

❖ **"Evi ısınamayanlar Komşusunu Mahkemeye Verip Tazminat Alma Hakkına Sahip"** haberini izledikten sonra, kombiyi açmakla, az fatura getirmekle övünme özgürlüğümde bitti, gitti artık.

❖ **"Tedbir"** dendiğinde uyulmadığından adına **"kısıtlama"** demek zorunda kalınan şeyi, CoronaVirüsle işbirliği yaparcasına anlamaya direnenleri, bir türlü anlayamıyorum.

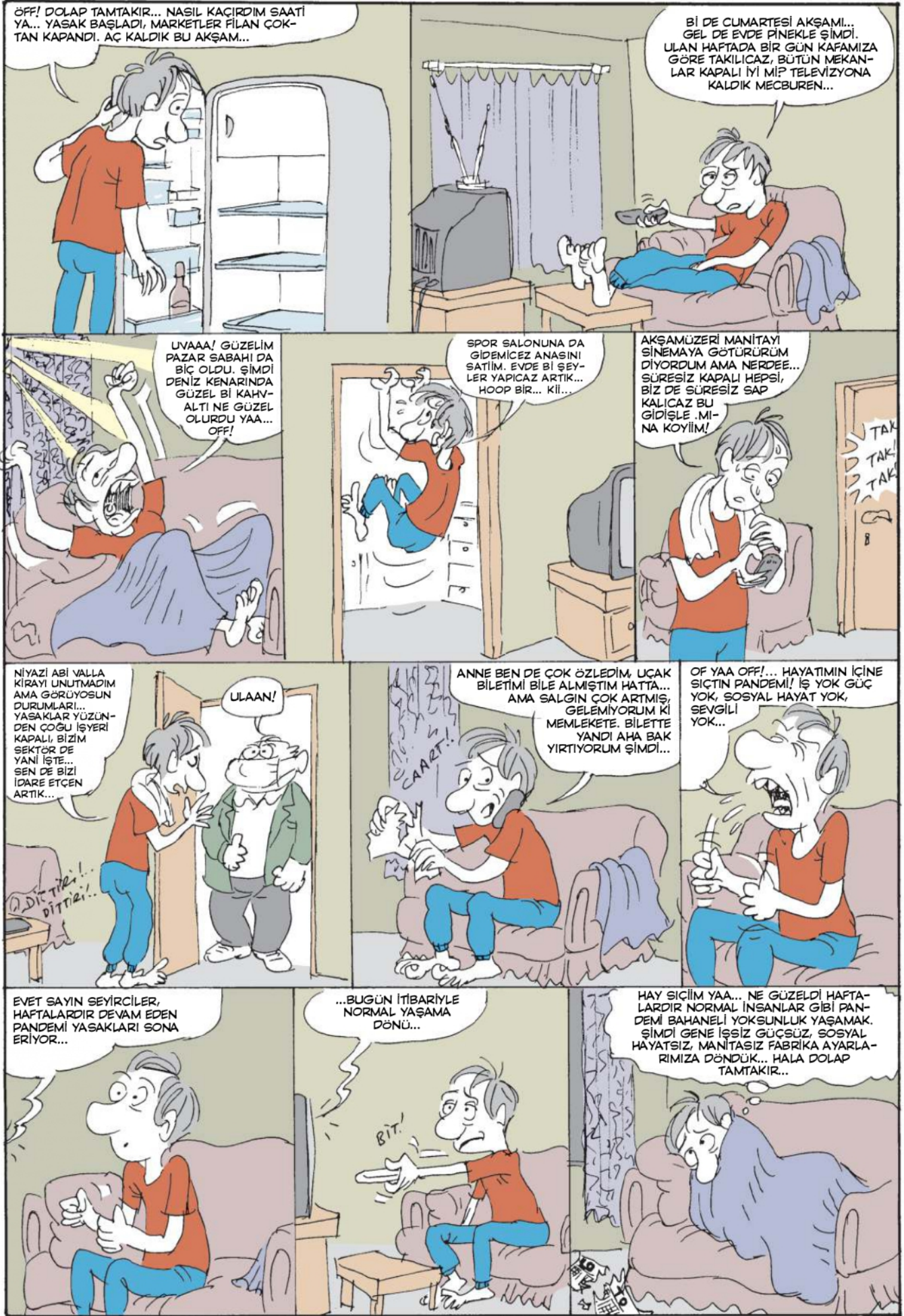
❖ Bu kısıtlama tedbirleri kaybettiklerimizin intikamı için değil, kaybetmek istemediklerimizin geleceği için yapılıyor, unutulmasını sakın.

❖ Kendim değil de yakın arkadaşlarım hiç ölme-yecekler sanıyormuşum meğer...

❖ **CoronaVirüs** bize uymazsa biz ona uyduk. Onunla yaşamaya çok feci adapte olduk, alıştık. Satış, tatil, alışveriş her yer, her şey koronanın sistemine göre oldu. Bir de onu tanıdığını sananlar var. **"Korona böyledir, şöyledir"** diye kendince bir korona kalıp yapmış. Korona kılıf uydurmuş...

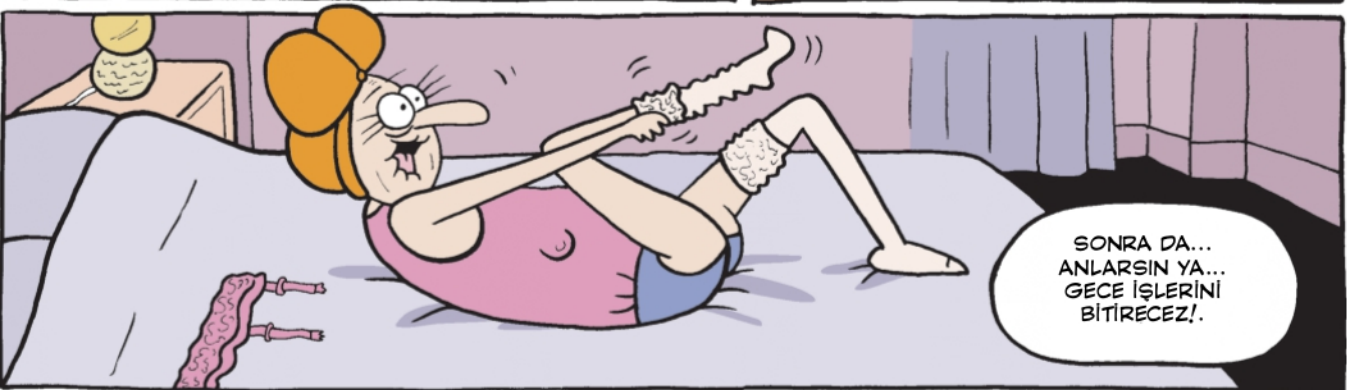
PANDEMİ SANA GÜZEL

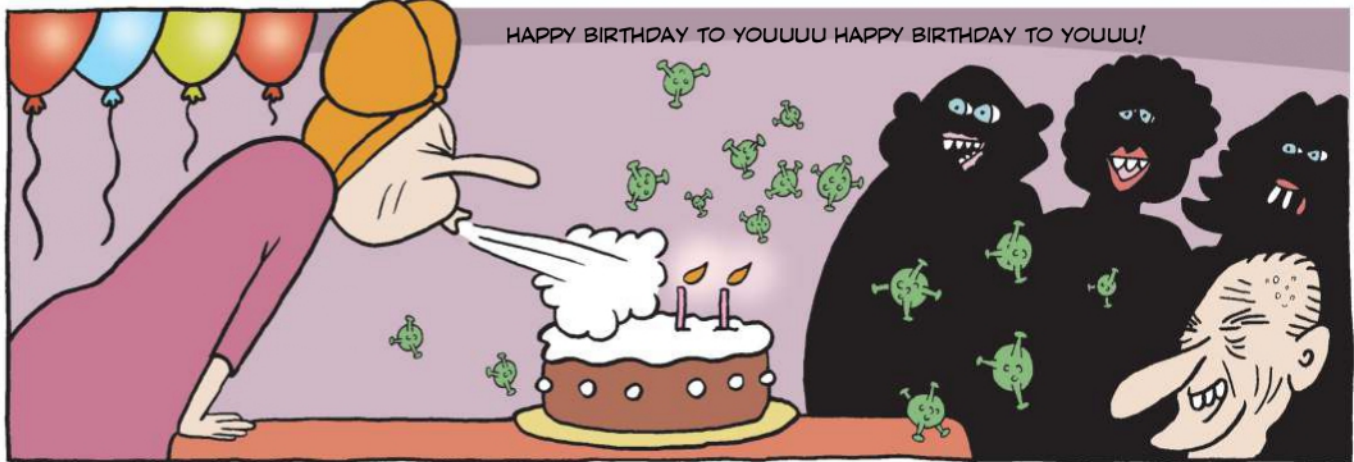
GÜNAY BAYRAK

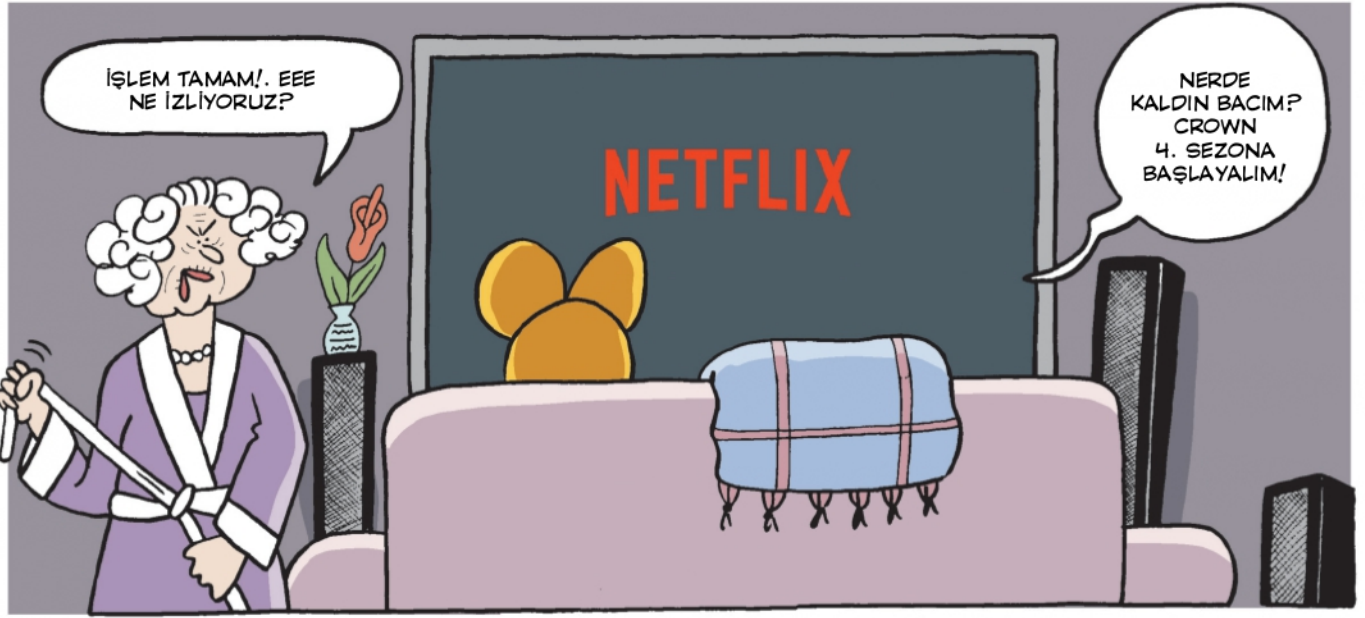

ÖZET: GEÇTİĞİMİZ AY COVID-19'A YAKALANDIKLARINI ÖĞRENEN FETİYE NENE VE KANKISI QUEEN ELİZABETH, KRİZİ FIRSATA ÇEVİRİP HASTALIĞI EŞE DOSTA BULAŞTIRMAYA KARAR VERİRLER... VE SİLKELENİP YOLA KOYULURLAR...

BU ÇİZGİ HİKAYE İÇİN GERÇEKTE HİÇ BİR CANLIYA KORONA VİRÜS BULAŞTIRILMAMIŞTIR! BİRİNE VİRÜS BULAŞTIRMAK SUÇTUR!

BAMBAŞKADIR

- Lan zaten evde esir kalmışız bi de bu acayip diziler, insanın kalan aklına örgü şişi sokuyo ha! Hepsinde ayrı ayrı holding var, holdingin yakışıklı ve fakat mal oğlu ile çalışkan akıllı güzel ama talihli ve samimi kız...

- Anne yapma, zaten yeterince tekrar oluyo. Kurban oluyum bi de sen tekrarlama şu dizi hikayelerini...

- Kız Sıdika eskiden bi Dallas vardı, böyle holdingli çiflikli sülale hikayesi olarak. Kötü sayısı da Ceyar ile sınırlıydı. Şimdi beş yüz tane birbirinin aynısı dizi var. Hangi dizinin kötüsü kimdi, isim felan da aklında tutamıyo insan...

- Öyle deme anne. Dikkatini çekerim, izleyici karıştırmamın diye herkesten adı ve soyadıyla bahsediliyo o dizilerde. Faraşhanların oğlu, Vakkas Timur Faraşhan. "Öyle mi Vakkas Timur Faraşhan?"... "Demek öyle Vakkas Timur Faraşhan... Eğer ben de Hüseyin Şevki Topuz'sam bunu senin yanına bırakmam. Kızım ben holdinge geçiyorum, Vakkas Timur Faraşhan ararsa, 'Los Encilis'a uçtular' de, bi süre rahatça at oynatabileceğini zannetsin"... Ehehe...

- Hangisiydi kız bu? Üvey Elma mı?

- Bilemiyorum herhangi bi tanesi olabilir. Neyse, ben holdinge geçiyorum anne...

- Gel kız buraya, bi yere gitme. Sıdika bak ne diyem, ben de bi dizi senaryosu yazsam diyor kız.

- İnsanın canı çekiyo de mi? Valla benim de çekiyo arada bi. Yeni gelin evlerine temizliğe giden seküler bi kızın dramını anlatıcam ... Ehehe... Kocışler, tül, sim ve varakla dolu bir dünyanın, kara cipli kraliçelerine cam silmeye giden genç kızımız, zaman içerisinde tanıyınca onların da esasen iyi kimseler olduğunu ve fakat aniden eltilerinin gelmesiyle hazırlıksız yakalandıkları için kendilerine ön yargıyla yaklaşıldığını anlayacaktır... Adını da "Bambaşkadır" koyayım diyorum...

- Tutmaz o dizi Sıdika...

- Tutamayan eldiven taksın. Dediğim gibi, holdinge geçiyorum anne. Makineyi boşaltıp, domatesli bulgur pilavı yapıcım...

* * *

- Yol haritasına tükürdüğümün geri zekalı karısı...

- A- aa... Nooluyo anne ya? Ne yol haritası? Kime kızdın ki sen? Abim ve babam olamazlar. Onların "yol

haritası" ya da "Estebilişmint dediğimiz Amerikan derin devleti" felan gibi laflar söyleyeceğini sanmıyorum. E, ben de demedim. Kim o?

- Aman yok önemi bi şey değil, Goncagül salağı... Bilir bilmez laflar edip insanın cinini tepesine çıkarıyo...

- Bildiğimiz Goncagül Teyze'den bahsediyoruz de mi? Hani hep "ocakta yemeğim var" diyen. Ya onla nası içinde "yol haritası" lafı geçen bi kavgaya tutuştunuz anlamadım ki?

- Aman o karıda laf çok. Nerden de biliyosa? Kız "kotarmak" ne demek. Öyle bi şey demiş bi de...

- Haydaa. Meraktan yarılıcam ama şimdi. Ne geçti aranızda, bi anlatsana şunu ya...

- Kız ben bunu insan bildim, tuttum saklasın diye buna dizi senaryomu verdim... "Al" dedim "Komşum bu sende dursun noolur noolmaz" dedim. Niye öyle dedim? Çünkü baban bulur, yarım yamalak okur, ne olduğunu anlamaz, Kel Varil ve Madrid'te Konsolos Olan Şadan karakterini yanlış yorumlar, hır çıkartır... Ya da sen bulup dalga geçersin... Ondan işte...

- Ay kıyamam, dalga geçer miyim hiç, tombikella... Belli ki hayat hikayeni yazmışın. En güzel diziden daha güzeldir. Hem de daha gerçekçidir hiç olmazsa...

- O kadar da değil Sıdika. "Dizi dediğin öyle oluyor" diyerekten, holding molding ekledim ben de. Şadan konsolosluktan emekli olup holdink açıyo kendine. Kel varil ise gene kel varil olarak oynuyo. Gülme kız, komedi değil, ciddi. Drama...

- Peki Goncagül'e niye kızdın sen okuyup o da mı güldü?

- Bi kere ben eserimi saklasın diye verdim kendisine. İkincisi madem okudun, ne bok yemeye

kalkıp kritik ediyosun... Eleştiri yazmış kız...

- E ama komşu komşunun eleştirmenidir. Sanat bu, herkeste başka bi duygu yaratır.

- Lan insan gibi kritik etse bi şey demiyem. Manyakça şeyler yazıp watsaba atmış. Ne diyeksen bana de di mi? Niye kalkıp bizim gün grubunda paylaşıyosun? Şuna bak neler yazmış: "Safiye Saka izleyiciye tam da bu noktada "Hepimiz bir başkası ve bir başkasının ötekisi değil miyiz?" diye sordurtmakla beraber, neredeyse kaba denilebilecek, eni konu satirik ve/veya kafaesk öğeler kullanmaktan da geri durmamış. Yer yer atomize edilmiş karakterler bizi gerçekliğin kıyısına total atlarla götürüyor. Ne var ki; bu iyi niyetli senaryo, uygulama düzeyinde kolaylıkla kotarılabilecek gibi görünmüyor"... Ne gülüyosun kız? Hani gülmiyecektin? Sen de güldüğüne göre kesin acayip şeyler yazdı bu karı bana. Dur ben yan tarafa Goncagülün holdingine geçeyim de yırtayım bi güzel ağzını... Kotaramayınca kaltak...

YIL SONU BALOSU

BETÜL YILMAZ

06.01.20

İRAN 2015'TE İMZALANAN NÜKLEER ANLASMAYA UYMAYACAĞINI AÇIKLADI.

17.01.20

RAŞAN ECEVİT VEFAT ETTİ.

10.01.20 COVID 19 HASTALIĞI İLE MÜCADELE İÇİN TÜRKİYE SAĞLIK BAKANLIĞI BÜYESİNDE BİLİM KURULU OLUŞTURULDU.

24.01.20

ELAZİĞ DEPREMİ
6.8
41 ÖLÜ

31.01.20

BİRLİK KRALLIK AVRUPA BİRLİĞİNDEN AYRILDI.

11.01.2020
SİLİVREDE
4.9
DEPREM

15.01.20

TÜRKİYE'DE WİKİPEDI'NİN ERİSİM ENGELİ KALDIRILDI.

26.01.20

KOBE BRYANT ÖN GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ HELİKOPTER KAZASI İLE ÖLDÜ.

03.02.20

ÖMER DÖNMEZ VEFAT ETTİ.

04.02

VANDA ÇİĞ FACIASI

2020 41 ÖLÜ 75 YARALI

05.02.20

PEGASUS HAVAYOLLARI UÇAĞI SABİHA GÖKGEN'E İNİŞ SİRASINDA PİSTTEN ÇIKARAK PARÇALANDI.

3 ÖLÜ, 179 YARALI

23.02.20

İRAN-VAN DEPREMİ

5.9

22.02.20

ESKİ MİSİR CUMHURBAŞKANI, HÜSNÜ MUBAREK ÖLDÜ.

27.02.20

İDLİPTE SÜRİYE TARAFINDAN TÜRK ORDUSUNA SALDIRI

01.03.20

TÜRKİYE, BAHAİR KALKANI HAREKETİNİ BAŞLATTI (33 ASKERİMİZ ÖLÜ)

02.03.20

ÇİZGİRO- MANCI
SUAT YALAZ
VEFAT ETTİ.

11.03.20

TÜRKİYE'DE İLK KORONA VİRUS VAKASINA RASTLANDI.

21.03.20

COVID 19 KAPSAMINDA 65 YAŞ ÜSTÜNE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI GELDİ.

17.03.20

TÜRKİYE'DE COVID 19 TEMELLİ İLK ÖLÜM GERÇEKLEŞTİ.

COVID 19 KAPSAMINDA 25.03.20 TÖM EĞİTİM KURUMLARI KAPANDI.

27.03 COVID 19 İLE MÜCADELEDE
2020 SÜRÜ BAĞIŞIKLIĞINI SAVUNAN
BORIS JOHNSON COVID OLDU.

02.04.20 DÜNYA ÇAPINDA DOĞRULAN-
MIŞ COVID 19 VAKASI

15.04.20

23.04 2020

27.04.20

NUR YERLİTAS
VEFAT ETTİ.

22.05.20

PAKİSTAN'DA UÇAK
KAZASI 97 KİŞİ
ÖLDÜ.

31.05.20

YOL, İKİ YER ARASI DEĞİL-
DİR. YER, İKİ YOL ARASI-
DİR.

ORUÇ ARUOBA
VEFAT ETTİ.

TBMM'NİN 100. YILI KUTLANDI.
30.05.20

İLK KEZ SPACEX, UZAYA İNSANLI ARAÇ
GÖNDERDİ.

01.06.20

COVID 19 KAPSAMINDA ALINAN
ÖNLEMLER KADEMELİ OLARAK
KALDIRILDI. NORMALLEŞME BAŞLADI.

09.06.20

OYUNCU AYŞEGÜL ATİK ÖLÜ.

ÖNCE
ALISVE-
RİŞ SON-
RA FİŞ.

14.06.20

BİNGÖL KARLIOVA'DA
DEPREM

5.7

15.06.20

TÜRKİYE, KUZEY İRAK'A
PENCE KARTAL OPERAS-
YONUNU BAŞLATTI.

23.06

2020

MEKSİKA'DA
7.5 DEPREM

03.07.20

SAKARYA HENDEK'DE HAVAI FİŞEK
FABRİKASINDA PATLAMA 6 KİŞİ
VEFAT ETTİ. 114 İŞÇİ YARALI.

03.07.20

NEOWISE
KUYRUKLU YILDIZI
GEÇTİ.

06.07.20

ÇANAKKALE GELİBOLU İLGARDERE
MEVKİİNDE 450 HEKTAR ALAN
YANDI.

10.07 AYASOF-
YA CAMİİ
2020 OLARAK
KULLANILMAYA
BAŞLANDI.

14.07.

2020

ADALET
AĞAOĞLU
VEFAT
ETTİ.

17.07

2020

HUYSUZ
VİRGİNİ-
MİZ

BEN KALENDER MEŞREBİM,

SEYFİ
DURSUNOĞLU
VEFAT ETTİ.

GÜZEL
GİRKİN
ARAMAM!

04.08.20

LÜBNANIN BAŞKENTİ BEYRUT'DA LIMANDA PATLAMALAR GERÇEKTİ.

23.08.20

GİRESUNDA SEL FELAKETİ 6 KİŞİ ÖLDÜ.

31.08.20

HALDUN BOYSAN VEFAT ETTİ.

27.09.20

CUMHUR BAŞKANI RTE ZORO DAĞLIK KARABA İLE İLGİLİ AÇIKLAMASINDA TÜRKİYE'NİN AZERBAYCANI DESTEKLEYECEĞİNİ SÖYLEDİ.

11.10.20

HATAY BELEN'DE BAŞLAYAN ORMAN YANGINLARI SONUCU 400 HEKTAR ORMAN YANDI.

27.10.20

HİKMET KARAGÖZ VEFAT ETTİ

30.10.20

MESUT YILMAZ

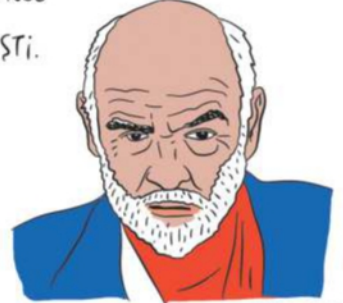
VEFAT ETTİ

30.10.20

EGE DENİZİNDE, KUŞ ADASI KÖRFEZİ MERKEZLİ, SEFERİHİSAR AÇIKLARINDA 6.6 BÜYÜKLÜĞÜNDE DEPREM, TUSUNAMI GERÇEKLEŞTİ. 17 KİŞİ HAYATINI KAYBETTİ 763 KİŞİ YARALANDI.

31.10.20

SEAN CONNERY YASAMINI YİTİRDİ.

03.11.20

ABD SECİMLERİ

GERÇEKLEŞTİ. BIDEN KAZANDI

06.11.20

TİMUR SELÇUK VEFAT ETTİ.

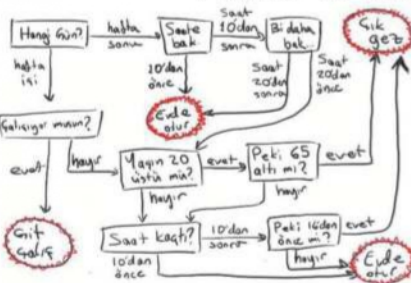
11.11.20

TÜRK KÖKENLİ ALMAN GİFT, UĞUR ŞAHİN VE ÖZLEM TÜRECİ COVID19 AŞISINI BULDU.

17.11.20

COVID 19 KAPSAMINDA YENİDEN KISITLAMALAR GETİRİLDİ. KAFALAR KARIŞIK.

KABUS GİBİ ÇÖKEN 2020 BİTERKEN UMARIM GELEN GİDENİ ARATMAZ. ♥️🦠♥️

HER BABAYİĞİDİN HARCİ DEĞİL KADIN OLMAK

Efendiler! bugün hangi rollü oynamamızı istersiniz? Anne? Hizmetçi? Eş? Hastabakıcı? Öğretmen? Fahişe? Kukla? Rahat olun bir günde sığdırınız hepsini. Kadınız biz. Canımızı dişimize takar; evde, tarlada, iş yerinde her havayı oynarız. Benzin istasyonu gibi yirmi dört saat, siz ve çocuklarımız için, açıgız. Kendi isteklerimizi daima ikinci ve üçüncü sıraya koyarız. Sevdiklerimizin istekleri bizimkilerden önemli olduğunu düşünürüz. Anne babamızın, eşimizin, çocuklarımızın rahatlığı için didiniriz. Sadece başkalarını düşünerek kendimizi ve sağlığımızı mahvedecek kadar "kadınız." Hayal kırıklığına uğrasak ta, incinsek, ağlamak için kaçsak ta, her şey gözümüzde kapkara görünse de, yere fırlatılsak ta ayağa kalkmayı biliyoruz. Her zor anımızda içimizde ne kadar güç sakladığımızı anlıyoruz ve gelecek fırtınada kendimize olan inancımızı kaybetmiyoruz. Hala erkeklerin egemen oldukları bir dünyada güçlü olma yeteneğimizi koruyoruz. Tüm bunlara amenna da kadınlık yükümlülüklerimiz bunlarla bitmiyor. Ataerkil toplum, biz kadınları, halka açık göstermiş gibi görmek istiyor. Evden çıkarken, hata evde bile, dekoratif obje gibi, daima güzel ve bakımlı olmak toplumsal zorunluluk haline getirildi

adeta. Şimdi bu da nereden çıktı diyeceksiniz. Son birkaç aydır, kadın olarak, türümün yek örneği olduğum, karşı cinsin göz zevkini bozduğumdan dolayı ağır eleştiriliyorum çok sevdiğim, önem verdiğim bir dostumdan. Kısmen doğru. Adaya yerleştikten sonra kukla olmadığım farkına vardım. Başkaları için değil sadece kendim için yaşamaya başladım. Kendimi tamamen doğaya ve denize verdim. Sahillerde kumlar üzerine, çimlerde yuvarlanmanın keyfini çıkarıyorum. Paldır küldür, rahat hissettiğim gibi giyiniyorum. Makyaj, manikür yapmıyorum, elbiselerimi ütlemiyorum, hiç bu kadar özgür olduğumu da hatırlamıyorum. Zira her kadın güzel görünmek için yüzde yüz çaba gösterse de göstermese de eleştirilecek. Olabildiğince dişi görünme potansiyelini yüzde yüz tüketen de tüketmeyen de yargılanacak. Kadınların sağlıkları pahasına bile olsa görünümlemlerini iyileştirme çabaları, onları sürekli genç ve güzel görünmeye zorlayan bir ataerkil belirtisi değil de narsisizm belirtisi olarak algılanacak. Bakımlı olmak "diğer cins" tarafından onaylanmadığı bir şekilde yapıldığında tekrar yargılanacağız.

- Kadın makyaj yapmalı hem başkaları hem kendisi için. Kendin için yapınca: - Ama

abartmışın gösteriş meraklısı mısın ne? Başkaları içinse: Kesin zengin koca arıyorsundur! - Kadın dediğin bakımlı olmalı. Olunca: narsisin misin nesin? - Kadın doğallığını korumalı. Koruyunca: - Ay bu kadar da olmaz ki canım kadın vücudu kılsız olmalı. Kadın kaşlarını aldırma. Aldırınca: Fazla aldırın doğallığını kaybetti. Kadın seksi giyinmeli. Giyinince: Üstüne bir şey atsana fahişe misin ne? Giyinmeyince: Yahu manastırdan mı çıktın?

Kızlar, başkaları istiyor diye hiç kendinizi paralamayın, kafanıza göre takılın derim. Kimse için mükemmel olmak zorunda değiliz. Biz gerçekten ne, nasıl olmak istiyoruz? Bizi ne mutlu eder? Hayatımızı toplumun, mahallenin istediği gibi değil, istediğimiz gibi olalım. Bakımlı olmak tabi ki kötü değil. Kötü olan empoze etmek. Hiç kusura bakmayın bu bir çeşit faşizm değil de nedir? Herkese Covitsiz, sağlıklı, mutlu yeni yıllar olsun.

Katina Karanikola

“KIZIL TUGAY” HİNDİSTAN

Kadınlar Tecavüze Karşı Örgütleniyor

Hindistan, Gandhi'nin bıraktığı yerden çok uzakta artık. Hindistan, kadınlar için bir cehennem. Eskiden de öyleydi, ama şimdi daha da çok belki de. Ama bir zamanlar Hindistan için özgürlük bir ihtimaldi ve de güzeldi elbette. Kast sistemi ortadan kaldırılabilir, kadına karşı şiddet durdurulabilir, kronik yoksulluk önenebilir ve eğitim sorunu çözülebilirdi. Ama Hindistan, onlara bu güzel ihtimalin hayalini kurduran Gandhi'yi ve Gandhi'nin şahsında vücut bulan bir ideayı kaybetti. Gandhi, yoksul bir Hintli tarafından vuruldu ve o günden sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

Bugün Hindistan dünyanın altıncı büyük ekonomisi. Her gün Mumbai ve Delhi plazalarında milyonlarca dolar dönüyor müzakere masalarında. Ama tüm neo-liberal ülkelerde olduğu gibi, halk bu büyük pastadan payını alamıyor. Hindistan günümüzde özellikle tekstil, yazılım ve bilgisayar teknolojileri ile mühendislik alanlarında adından söz ettiren bir ülke. Yer yer sektörünün lideri şirketlere ev sahipliği yapıyor. Ama bu lider pozisyonun yoksul halka hiçbir getirisi olmuyor.

Örneğin Delhi, son 20 yılda dünyanın en pahalı şehirlerinden biri haline aldı. Birbiri ardına rezidansların ve gökdelenlerin yükseldiği ve hayatı domine ettiği bir şehre dönüştü. Şehrin zemin seviyesinde ise, halk için yoksul bir hayat hüküm sürüyor. Kırsal şehirler ise, son yüz yılda çok az değişti. Maalesef yoksulluk, eğitimsizlik ve adaletsizlik, Hindistan'ın kangrene dönmüş yaraları. Tüm bu problemlerle paralel bir düzlemde ilerleyen bir de kadına karşı şiddet meselesi var ki; tecavüz, Hindistan'da kadınlara karşı en çok işlenen dördüncü büyük suç olarak kayda geçiyor. Devlet dersiniz kast sisteminin, sosyal ve kültürel adaletsizliğin gölgesinde güçsüz ve edilgen, nahoş bir filmi izlercesine sessiz ve hareketsiz.

Lal...

Hindistan'da resmi rakamlara göre, her gün yaklaşık olarak 100 kadına tecavüz ediliyor. 2019 yılında ülke genelinde resmîyete dökülen 30.033 tecavüz vakası var. 2018 yılında tecavüz mağdurlarının yüzde 27'sini 18 yaş altı kız çocukları oluşturuyordu. Bu oranın 2019'da ise yüzde 15'e gerilediği görülüyor. Bu, Hindistan için müthiş bir başarı. Ancak kadın hakları örgütleri, gerçek tablonun çok daha vahim olduğu kanısında birleşiyor. Zira Hindistan, tecavüzcülerin cezalandırılması konusunda, teknolojiye gösterdiği liderliği gösteremiyor.

Devlete duyulan güvensizlik ve de kast sistemine dayalı bariyerler sebebiyle, pek çok kadın uğradığı tecavüzü bildirmekten kaçınıyor. Hindistan'ın tecavüze bulduğu çözüm basit: Tecavüze uğrayan kadınlar, genellikle tecavüzcüleri ile evlendiriliyorlar. Bu, yüzyıllardır süren bir gelenek. Ancak tecavüze uğrayan kadın alt kastlardan birine mensupsa, üst kasttan olan erkeklerle evlenemiyor. Ve genellikle kendisini bekleyen belirsiz geleceğe doğru, “damgalı” bir kadın olarak tek başına yol alıyor.

Tablo yeterince vahim değilmiş gibi, Hindistan'daki tecavüz olayları 2010'lardan sonra bir salgın gibi inanılmaz bir hızla artış gösterdi. Tecavüz olayları, 2010'ların ilk yarısında roket hızıyla artış gösteriyordu. Patolojik bir salgın gibi yayılıyordu tecavüz.

2012'de Delhi'de bir belediye otobüsünde seyahat etmekte olan 23 yaşındaki üniversite öğrencisi Jyoti Singh şoför de dahil altı kişinin toplu tecavüzüne uğradı, ölesiye dayak yedi ve 3 gün sonra tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi. Bir yıl sonra bu kez Mumbai'de bir başka üniversite öğrencisi genç bir kadın beş kişinin tecavüzüne uğradı. 2015'te

71 yaşında adı açıklanmayan bir rahibe, beş kişinin toplu tecavüzüne uğradı. Daha sonra tecavüzçülerin Bangladeşli ve Müslüman oldukları ortaya çıkmış, toplumdaki öfke daha da tırmanmıştı.

Bu üç büyük olay, halkın sabrını taşıran son damlalar oldular. Zira bu kez bu kadınlar, toplumun çoğunlukla görmezden geldiği diğer vakalarda olduğu gibi, alt kastlardan da değillerdi. Bu durum, toplumu daha da rahatsız ediyordu. Devletin sağlamadığı adaleti, halk sağlamak istedi bu kez. Gösteriler, isyanlar, kalkışmalar ve linç girişimleri yaşandı. Bazı yerlerde halk, tecavüzçüleri linç etmek istedi. Öfke, dizginlenmiyordu. Ama elbette "linç" bunun için doğru bir yol değildi. Neyse ki toplu tecavüzden sonra bir de linç gerçekleşmeden, başka bir kitlesel şiddet eylemi yaşanmadan olaylar yatıştı. Yatıştı yatışmasına ama, öfke dinmemişti.

İşte tüm bu olaylar, Hindistan'da kadınları tecavüz şiddetine dur diyecek bir adım atmaya itti. Sabır taşı çatlamış, korku duvarı aşılmıştı. Üst kastlardan bile kadınlar tecavüze uğrayabiliyorsa, alt kastların kadınlarının kaybedecek neyi olabilirdi ki?

Gecekondudan Yükselen Kadın Örgütlenmesi

Hindistan'ın Lucknow şehrinin Madiyav gecekondu mahallesi, bir devrimin kıvılcımlanması için pek de güzel bir dekor oluşturmuyor aslında. Sokağa bile benzemeyen daracık bina aralıkları, çamurlu toprak yolları, ağıktan akan kanalizasyon suları, derme çatma sıvalı sıvasız evleri, teneke çatıları ile Madiyav, yoksulluğun fotoğrafını çekiyor bizlere. Öte yandan Madiyav, Lucknow şehrinin en muhafazakar noktalarından biri olarak anılıyor. Ve yoksulluğun derin çukurunda, kadınlara karşı hiç kimsenin konuşmadığı, konuşmakta bir gerek görmediği suçlar işleniyor. du...

Madiyav gibi mahalleler, Hindistan'da kadınlara karşı işlenen suçların sembol noktalarıdır. Üst sınıftan ve üst kastlardan kimsenin duy-

madığı suçlar, hayatın akışında yolun kenarından öylece akıp giden kanalizasyon gibi bir yer bulurdu kendine. İnsanların umursamazlığında büyüyen ve çoğalan cinayetler, tecavüzler ve nice suçlar, Madiyav'ın çukurunda emilir, öğütülür, sindirilir ve her yeni günde, kendini tekrar etmek üzere, yeniden tükürülürdü hayata. Karadelik gibi içine alırdı Maliyav erkeklerin suçlarını ve normalleştirirdi şiddeti. Ta ki bu mahallede doğup büyümüş bir grup genç kadın, olayın kontrolünü kendi ellerine almaya karar verene kadar.

Çeteye katılan ilk kadınlardan olan Afreen Khan,

"Kızıl Tugay çetesi kurulmadan önce Madiyav genç kadınlar için hiç de güvenli bir yer değildi. Kadınlar gece gündüz sokaklarda şiddete maruz kalıyor, taciz ediliyor ve dayak yiyordu. Her hafta en az birkaç tecavüz vakası yaşanıyor. Ve daha da kötüsü, pek çok kadın nereye gideceğini, ne yapacağını ve kime başvuracağını dahi bilmiyordu. Çete kurulmadan önce eğer bir kadın taciz edildiğinden bahsedecek olursa, 'aranyor' olmakla suçlanırdı. 'O saatte orada ne işi varmış' sorularıyla karşılaşılırdı" diyor.

Afreen Khan da defalarca taciz edilmiş, ancak bu durumdan ailesine bahsetmekten korkmuş. Çünkü onu eve kapatıp okula gitmesine izin vermeyeceklerini biliyor.

Kızıl Tugay, defalarca tacize uğrayan Mayidav genç kadınları tarafından, Usha Vishwakarma önderliğinde 2011'de kurulan bir örgütlenme. Usha Vishwakarma kendi de taciz mağduru genç bir öğretmen ve 2011'de öncelikle öğrencileri için taciz üzerine bir atölye çalışması düzenliyor. Orada görüyor ki çalışmaya katılan 55 öğrencisinin 53 çeşitli şekillerde taciz edilmiş. Bazı üyeler defalarca tecavüze uğramış. Üstelik bazıları, kendi aile bireyleri tarafından... Tüm üyelerin ortak düşüncesi, kurbanı suçlayıcı erkek egemen kültürün, tacizin kendisinden çok daha yaralayıcı, yorucu olduğu ve daha yal-nız hissettirdiği.

Vishwakarma, ilk önce 15 kişilik bir grup oluşturmaya karar veriyor. Bu grup, temel savunma prensiplerini ve dövüş pozisyonlarını öğreniyor birlikte. Günümüzdeyse grubun 100'den fazla üyesi var. Kızıl Tugay, Mayidav'da suç oranlarını hatırı sayılır derecede düşürmesi sebebiyle, defalarca ulusal ve uluslararası medyada görünmüş ve dolayısıyla diğer pek çok gruba ilham olmuş bir çete. Başka bir deyişle etkisi, grup üyelerinin sayısından çok daha fazla. Kendileri de Hindistan'ın bir diğer kadın çetesi olan **Gulabi Çetesi**'nden ilham alıyor elbette.

Kızıl Tugay'ın tacizle baş etme yöntemi ise şöyle; öncelikle taciz eden erkeğin karşısına çıkıp neden böyle davrandığını soruyorlar. Daha sonra ailesine gidip şikayette bulunuyorlar ve aynı zamanda durumu polise de bildiriyorlar. Eğer bunlar bir sonuç vermezse Kızıl Tugay tacizci erkeği toplum içinde deşifre ediyor. Tacizci erkek hala durmuyorsa, bu sefer de tacizciye bir güzel meydan dayığı atıyorlar. Polis kayıtlarına göre, Kızıl Tugay kurulduğundan beri Mayidav'da taciz ve tecavüz vakalarında yüzde 50'lik bir düşüş görülüyor. Bu düşüş oranı, on yıllardır polisin ve devletin elde edemediği çok ciddi bir oran.

Kızıl Tugay üyeleri ayrıca birer üniformayı andıran kırmızı tunikleri ve de siyah şalvarları ile dikkat çekiyorlar. Ve de tıpkı üniformalı birer bekçi gibi, semtte devriye geziyorlar. Kadınların evlerine güven içinde ulaşmasına yardımcı oluyorlar.

"İnsanlara toplumun reform yapmasını, erkek tutumlarının değişmesini, polisin gelip harekete geçmesini ve babalarımızın, kardeşlerimizin ve kocalarımızın bizi korumasını beklemek istemediğimizi söylüyorum. Bunun yerine, çabalarımızı kendimizi fiziksel ve zihinsel olarak güçlü hale getirmeye odaklanmalıyız." diyor Vishwakarma.

Kızıl Tugay internet sitesi: <http://redbrigadetrust.org/>

O kadar tanıdık tınıyor ki bu sözler... Kilometreler, kültür farkı ve tarihsel farklılıklar fark etmeksizin kadınların hikayesinin benzerliği karşısında gözpınarlarım sızlıyor. Yıllar önce bir röportajda şöyle demişti Serpil Odabaşı; "Zarafet falan hikaye, yumruk atmaya öğrenmek lazım". Sonra da yumrukları sıkmamız ve birbirimize kenetlenmemiz lazım. Çünkü tecavüz kültürü diye bir şey var, son derece gerçek ve yayılıyor.

BİR BAŞKA OLAN HANGİ ÜLKE?

KADIN SESİ

Özlem Özdemir

twitter @ozlemozdemir
instagram @ozlemozdemir

Son günlerin en çok konuşulan dizisi Bir Başkadır üzerine yazmayan herhalde benden başka pek az kimse kaldı. O eksikliği kapatayım.

İlk bölümde gördüğüm güçlü oyunculuklar ve sahici dil, beni kolaylıkla dizinin içine aldı. Fakat dördüncü bölümden itibaren ilgimi kaybetmeye başlamakla birlikte, sahicilik de yerini suya sabuna dokunmayan bir sahteliğe bıraktı.

Öncelikle şunu söylemek gerek: İlhamını toplumun kendisinden alan üretimlerin, içinden geçtiğimiz dönemde haddinden fazla olması bekleneckeen, tam tersine hiçbir şey olmuyormuş gibi yaşanan hayatları yansıtan sabun köpüğü diziler, filmler, kitaplar arasında sıkışıp kaldık. Korku herkesin iliklerine öylesine işlemiş ki, gerçeğe tüm gözler kör, kulaklar sağır olmuş. Öyle değilmiş gibi yaşamak, normal sayılır olmuş. Gerçeği inatla haykırmaya çalışan bir avuç insan ise, bu büyük sessizliğin içinde huzur kaçıran onlarmış gibi, önce yalnızlaştırılmış, sonra kimileri işsizlik, kimileri hapisle cezalandırılmış. Toplum da bunu seyretmeye çoktan alışmış... Anlatılması gereken ülke bu iken, bunlar yokMUŞ gibi üretilen her iş, kendi başını kaygısını taşımaktan öteye gitmez.

Böyle bir ülkede, hayatın içinden gerçek insan karakterlerini görmeye hasret bizler, Bir Başkadır' da aradığımızı bulduk sandık. Sandık diyorum çünkü, dizi de hasret kalınan bu-YMUŞ gibi yapmış... Dizinin toplumumuzun küçük bir bölümünü oluşturan iki uç kesim arasındaki kopukluğu merkeze aldığı öyküsü, ülkenin gerçeklerine yalnızca yüzeysel yaklaşmakla yetiniyor. Evet, oyuncular çok başarılı, evet oynadıkları karakterlerin dili iyi yazılmış ama o karakterler neden öyle anlayamıyoruz.

Gecekonuda oturan ve dindar bir ailenin, kendini bir hocanın ellerine teslim etmesini tanıdık bulurken; kızı ya da Meryem hocanın yanına yaklaştığında içimizde başlayan bulantıyla o hocanın bilgeliliğine şaşıp kalıyoruz. Çünkü son

yıllarda din adı altında hocaların, tarikat şeyhlerinin çocuklara, müritlerine neler yaptıklarını dizilerde değil yaşamın içinde seyrediyoruz. Böyle hocalar kaldıysa madem, bunca acı olay yaşanırken onlar neredeydi demiyor muyuz içimizden? Yılmaz Özdemir okuma, Halk TV izleme eleştirisi araya sıkıştırılarak sözde "ulusalci/laik" (bilemiyorum kimleri kast ediyor) kesim eleştirilirken, mesela neden o iyi kalpli hocadan da çocuklara tecavüz eden hocalar hakkında bir eleştiri duyamıyoruz? Ya da 10 yaşında kızla evlenilmez diye bir yorum? Yalıda büyümüş, zengin kızı psikolog Peri'nin kibiri, başörtüsünden hoşlanmayışı her yönüyle yere vurulurken, ele alınan diğer kesim sadece ezilen olarak anlatılıyor. Ayrıca seküler kesim yalıda yaşayan, viski içen, tek gecelik ilişkiler yaşayan şımarık insana nasıl indirgenebilir? Bunun dönemi

geçmemiş miydi? Hâlâ mı bundan ekmek yemek istenebilir diyemiyorum, dizinin yarattığı etkiye bakılınca yenebiliyormuş...

Başörtüsünün kadınları hapsediği hayattan kurtulma ve kendi seçimini yapma cesaretini gösteren genç kız ile başroldeki gündelikçi kızın kendi varlığını psikolog ile ilişkisiyle fark etmesi dizideki iyi şeylerden sayılabilir. Ama bütününe bakınca, toplumsal hassasiyetlerin, uçlarda yaşayan ve bu toplumun genelini yansıtmayan karakterlere indirgenmesini sevmedim. Bu ülkede benim gibi, dizideki iki kesime de ait olmayan milyonlarca insan var ama o dizide biz yokuz. Anadolu'da yaşayan, inançlı ama başkasına saygılı ya da köyden şehre gelip kendini yetiştirmiş milyonlar var. O insanlar nerede? İnanç sömürüsünün ülkeyi

sürüklediği karanlık ortadayken, bu tehlikeye değinmeden nasıl toplumcu bir dizi yapılabilir? Korkuyu anlayabilirim ama samimiyet ile o da bir şekilde çözülebilirdi. Daha pek çok şey söylenebilir, neyse...

Eğer Berkun Oya, bu diziyle ben ülkenin son 18 yılına ayna tuttum gibi bir iddiada ise bunu yapmaktan çok uzak olduğunu söylemeliyim. Hatta amaç buysa, yapılanın işgüzarlık olduğunu bile söyleyebilirim. Ses getireceği, tartışılacağı ve entelektüel düzeyin yerlerde süründüğü ülkemizde alıcısının beklediğinden de çok olacağı açık bir iş yapmak, toplumsal bir iş değil kurnazlık sayılır. Ama yok, bu bir dizi, ben ilgilendiğim iki kesimi karşı karşıya

getirdim, başka da bir derdim yok diyorsa; ki böyle bir hakkı var; yine de eksikliği çok demekten kendimi alamam. Neticede öykü bu ülkeyi anlatıyor. Üstelik dünyada pek çok ülkeye satılmış ve izleyenler şimdi Türkiye'yi bu iki kesimden ibaret sanacaklar; işte buna kızarım. Bu zaten 18 yıldır istenen, üzerinde sayısız örnek denenen bir

yöntem. Batı'nın istediği ülke de bu parçalanmış ve gerçeğinden koparılmış bir Türkiye... Buna katkı sunmak niye?

İzlenmeye açık bir iş eleştirilmeyi zaten göze aldığı için, seyirci olarak bunlar da benim fikirlerim. Çok daha iyi olabilirdi ama suya sabuna dokunmak istenmeyince ancak ağza bir parmak bal çalan, söz söylerMiŞ gibi yapan işler ortaya konuyor. Yazık ki, toplum gerçekleri seyrettiği gibi, gerçekleri yok sayan işleri de alkışlarla seyrediyor. Gerçeğin kendisine katlanamayanlar, gerçeğin yok sayıldığı işleri alkışlar. Toplum neyse, ona sunulan eserler de onun aynasıdır. Berkun Oya, ne isterse onu yapmış, bu hakkı var. Önemli olan, bizim gerçekleri duyma hakkımızı ne zaman talep edeceğimiz, edecek miyiz?

Sağlıklı günler!

BAYAN YANI

2020-12 - ARALIK
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışmaları Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatpe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

Doğal Afetlerin Cinsiyeti

Organik Kız Kurusu

30 Ekim günü benim için herhangi bir gün olarak başladı. Üniversitede toplumsal cinsiyet ile ilgili bir konuşmacı serisi düzenlemekle meşguldum, bir arkadaşla tam konuşmasının detaylarını kesinleştiriyorduk ki bir sallantı başladı, “ay sallanıyoruz, seni birazdan arayayım” diyerek kapattığını hatırlıyorum. İzmir’de yaşıyorsanız eğer bu olağan bir durum aslında, sürekli sallanan bir zemine sahip olmanın getirdiği yaşam pratikleri, ama bu sefer durum çok farklı seyretti. Bitmek bilmeyen ve git gide şiddetlenen bir deprem sonrası tüm komşularım gibi ben de bağırınlar arasında kendimi sokakta buldum. İzmir İzmir olalı böyle kuvvetli kaç defa sallandı bilmem ama benim ve etrafımda tanıdığım tüm büyüklerin böyle bir deneyimi olmadığı kesin. Kısa bir süre sonra özellikle yeni yapılan yüksek binaların ve sitelerin bulunduğu Bayraklı bölgesinde çöken binalar olduğu dair haberler yavaş yavaş gelmeye başladı. Yazışma gruplarında bölgede oturan arkadaşlar çektikleri fotoğrafları canlı olarak paylaştılar, yakında olanlar yardıma koştu. Bayraklı’da bu binaların yapılışı, denetlenmesi ve orada yaşananlar bir felaket kapitalizm boyutuyla derinlemesine incelenmeli, ama bu yazının amacı doğal felaketin zararını arttıran yapılar (ve onları denetlemeyen sistem) değil – o boyutunu başka bir zamana saklıyorum. Benim asıl merak ettiğim sonrası – deprem bittikten sonra, evler yıkıldıktan sonra, geri kalanların neler yaşadığı. Doğal afetler karşısında yaşadıklarımızda bile bir cinsiyet ayrımı olur mu diye sormayın – oluyor ve olmakta.

Doğal afetler bireyleri eşit etkilemez. Yaşadığımız evlerin ne kadar kaliteli yapıldığı, hangi bölgede yer aldığı, bireylerin doğal afetlerin karşısında kaynaklara, fırsatlara ve desteklere erişimleri de kesşimsel bir şekilde eşitsizlik gösterir. Sadece cinsiyet değil sosyo-ekonomik ve bölgesel eşitsizlikler de söz konusudur. Haksızlık ama gerçek, doğal afetlerde bazı insanlar diğerlerine göre daha savunmasız kalır.

Neumeyer ve Plümper 2016 yılında doğal afetlerin cinsiyetçi boyutuyla ilgili yayınladıkları makalelerinde 1981-2002 yılları arasında 141 ülkede meydana gelen afetleri incelemişler. Sonuç olarak doğal afetlerin (ve sonraki etkilerinin) kadınların yaşam sürelerini erkeklere göre kısalttığını, afetin boyutu büyüdükçe de kadınlar üzerinde etkilerinin çoğaldığını görmüşler. Kadınların sosyo-ekonomik statüsü arttıkça bu etkiler azalıyor. Yani, kesşimsellik yine göz önünde – hem kadın hem dezavantajlı bir sosyal sınıftan gelen biri için afetlerin etkileri katlanmakta.

Genelde ev eksenli çalışan kadınları evde yakaladığı zaman depremler özellikle de yaşanan yapı güvenli değilse kadınların hayatlarına mal olmakta, kadınlar evde çocuk bakıyorlarsa çocukları kurtarmak için kendi hayatlarını ikinci planda değerlendirmekte, ev kıyafetleriyle dışarı çıkmamak için de “üzerime uygun kıyafet bulayım” derdiyle evden çıkmakta vakit kaybetme. İşte bunların hepsi ölmekle yaşamak arasında ince bir çizgi olabiliyor afet anında. Depremden sonra konuştuğum bir kadın eşinin sağlık problemlerinden dolayı dışarı çıkmadığını, kendisinin de komşulara eşini evde terk eden kadın görüntüsü vermek istemediği için korkmuş olsa da evden ayrılamadığını ifade etti. Kadınlar üzerindeki sosyal beklentiler afet anında da davranış kodları olarak karşımıza çıkmakta.

Yine İzmir’de Ege denizinde daha iyi bir hayata yelken açmak için Avrupa’ya kaçak yollarla gitmeye çalışırken boğulan göçmenler arasında kadınların çoğunun yüzme bilmediği ortaya çıkıyor. Sadece tehlikeli ortamlarda bulunma ihtimalinin daha fazla olması değil, hayatını kurtaracak becerileri geliştirmesi için olanak tanınmadığı için ölen kadınlar var. Üstelik afet sonrası kamplarda ve zorlu koşullar altında yaşayan kadınların hem kişisel güvenlikleri hem de aile ihtiyaçlarını gidermek için yemek hazırlamak, temizliği sağlamak gibi hizmetleri karşılarken daha fazla risk altında olduğu bilinmekte. Deprem belki 40 saniye sürüyor, ama sonrası hayatta kalanlar için çok daha uzun ve zorlu bir yol.

Yapılan araştırmalar tuvalet kullanımından, kamp alanlarında yaşanan cinsel tacize, eşi olmayan tek başına çadır almak isteyen kadınların yaşadıkları zorluklara kadar afet sonrası kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin zorluklarını yaşadıklarını belgelemektedir. Oxfam’ın 2005 yılındaki araştırmasına göre çadır alanlarında ayrı bir tuvalet ve duş bölge- sine giderken kadınlar cinsel tacize maruz kalabileceklerini ve bu alanlara korkarak gittiklerini anlatmışlar. Özellikle gece vakti tuvalet ih-

tiyacını gidermek kadınlar için korkulu bir durum haline almış. Sosyal normlar aynı zamanda çocuk bakımını da kadınlara yüklediği için işe gidemeyen ve böylece kampta bu riskle sürekli karşı karşıya kalan işsiz kadınların sayısı artmış.

Doğal afetler kadınları ve erkekleri farklı etkilediğine göre bu afetlerle mücadelede teknik çözümlerin yetersiz kalacağı aşıkır. Afetlerde ortaya çıkan eşitsizliğin giderilmesi sadece teknik afet planlarıyla değil toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayan bütüncül devlet politikalarıyla mümkün olabilir. Afet sonrası devlet destekleri ve planlarının da bu cinsiyet eşitsizliğini göz önünde bulundurarak yapılması gerekmektedir. Deprem hepimizi salladı, ama toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayan doğru programlar ve destekler uygulanmazsa kadınlar her gün sallanmaya devam edecek.

İtir Bağdadi

FEMİNİZM 101

YAZAN-ÇİZEN:
MERVE TUŞA TANCK

“BEN KADIN DEĞİL MİYİM ?!”

diye haykırdı **SOJOURNER TRUTH**. Dünyayı etkisi altına alan bir mücadeleden sonra, ABD’de oy kullanma hakkı sadece beyaz kadınlara verilmişti, çünkü mücadele bunu talep ediyordu. “Ain’t i a woman” diye sordu Truth, dönemin batıcı, orta sınıf ve beyaz kadınlarının hegemonyası altındaki feminist mücadelesine. Anaakım feminizmin dışladığı kadınların sesi oldu böylece. 40 yıl köle, 40 yıl özgür bir kadın olarak yaşayan Sojourner, hayatını köleliğin kaldırılması ve kadın hakları mücadelesine adadı. Günümüz feminizmlerinin temel prensibi olan kesşimsellik (kadınları, cinsiyetin yanı sıra baskı altına alan ve ikincil konuma iten sınıf, ırk, etnik köken, din, mezhep, cinsel tercih gibi birçok kimliksel durumun feminist analizde göz önünde bulundurulması koşulu) Sojourner Truth’un mirasıdır bize.

ÇEŞİTLİ REZİLLİKLER

Eda Pera Küçük

edaperakucuk@gmail.com

Gün geçmiyor ki Türkiye'de yine birileri saçmalamasın. Sadece gündem olabilmek, konuşulmak, dilelere düşmek için toplum tarafından zekalarını sorgulanıyorlar! 2020 daha ne kadar kötü olabilirsiniz kanıtları adeta. Gelin son örneklerle bakalım.

* * *

Ayıp Şeyler

Yonca Evcimik'in güya toplumsal konuları ele aldığı 'ayıp şeyler' isimli şarkısı... O kadar çok tepki aldı ki... Şarkısında kullandığı sözlerin cinsiyetçi ifadeler içermesi bende de pek çok kişi gibi tedirginlik ve öfke uyandırdı.

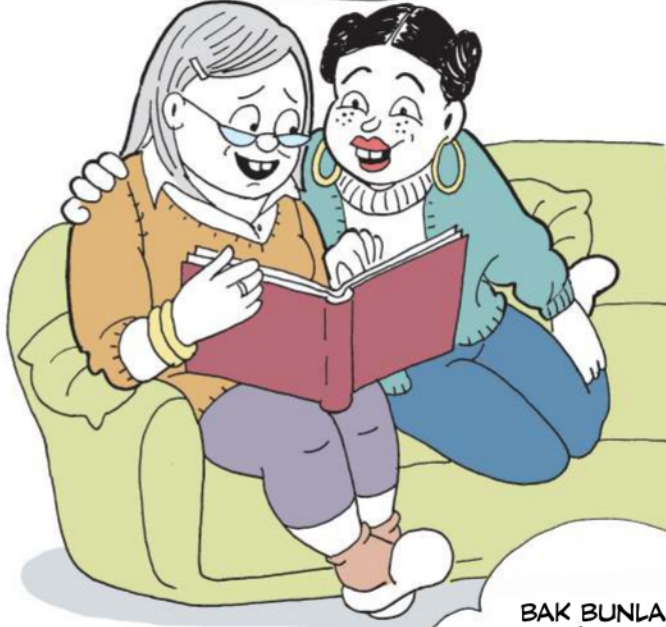
Yonca, sanatçı kimliğinin arkasına sığınarak; kadına, çocuğa ve hayvana karşı şiddet konularında farkındalık yaratmayı önemsiyormuş sözüm ona. Bu şeye benziyor: Şiddete dikkat çekmek için ünlü kadınlara makyajla darp izleri yapıp, elit semtlerde açılan şiddete hayır diyoruz sergilerine... Belli ki Yonca pek çoğunu gidip görmüş olmalı ki böylesi rezil sözlerle bezeli şarkıyı herkesle paylaşma gafletinde bulunmuş. Gelin sözlerle bakalım:

Ahlaksızlık, almış başını gitmiş
Dünyanın, çivisi çıkmış, mahvedilmiş
Edep ahlak terbiye yerlerde
Namusum acaba kimlerin elinde
Allah'ı, para olmuş hepsinin
Ama bu özgür irade, yine de hep senin
Erkeklerin her zaman hedefi belli
Ama kadının fendi erkeği yendi
Amcaların kolunda cillop çıtırlar
Hepsi çok şirin hepsi pıtırlar pıtırlar
Tamam amcalar hiç aynaya bakmazlar fakat
Belki kıza bakınca kendi kızını hatırlar
Baylar ve hanımlar
Ezilen ve ezdiren kadınlar
Üstümüze gelen tüm adımlar
Onlar erkek değil apaçık çoğu hadımlar
Ezilen ve ezdiren kadınlar
Yaptıklarınız sizi tanımlar
Artık silkelenin hadi kendinize gelin
Bu kadar olmaz
Bunlar ayıp şeyler
Kadına çoluk çocuğa hayvana şiddet
Tecavüz dayak kesmedi mi sizi uyan artık hemcinsim
Sen kadınsın zekisin
Ama bazen de gerçekten aşırı cinssin
Bakma sevgilime be kadın çıkacak adın
Mesaj atma kocama, gözünü dikme ocağıma
Nasıl bozuldunuz böyle haydi söyle
Açarsan mahremini içeri girer işte öyle
Uçkuruna sahip çıkamayandan
Yeteri kadar çekmedik mi? dik dur ahlaklı ol ki
Seni hakettiğin gibi sevsinler
İşte bak bu kadın kadın gibi kadın desinler

TEHLİKELİ İLİŞKİLER

Ramize Erer

BAK CANIM BUNLAR BABANLA BENİM "MUTLULUK FOTOĞRAFLARIMIZ" YILLARDIR SAKLIYORUM BU ALBÜMDE!

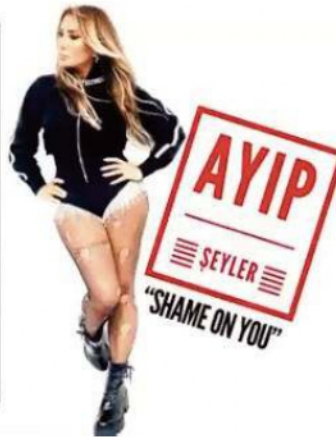
BAK BUNLAR DA ERCÜ İLE BENİM "İYİ Kİ" FOTOLARIMIZ! HEP İNSTADA PAYLAŞIYORUM!

Artık silkelenin hadi kendinize gelin
Bu kadar olmaz
Bunlar ayıp şeyler...

* * *

YONCA

Yonca, 'Yıl 2020. Yaşananlar ortada. Şu anda aşk, meşk, mal, mülk, para pul içerikli ya da giderli sığ şarkıların zamanı değil!' demiş bizimle dalga geçer gibi. Bence de Yonca bu kadar olmaz, olamaz. Yaptığın düpedüz ayıp hatta korkunç derecede akıl tutulması. Şarkında geçen satırların utançlığıyla toplumdan derhal özür dile.

* * *

Dip Not: Gerçekten köşemde bir kez olsun şiddetle alakalı bir konuyu kaleme

almayacağım diye kendi kendime söz veriyorum, dayanamayıp yine yazıyorum. Bunun için bağışlayın beni ama görüyorsunuz ki gündemde ne yazık ki hep şiddet var.

VE NİHAYET PAPARAZZİYE YOLDA...

Yola Yollasan Beni de, Yollar Yormasa Beni...

PAPARAZZİYE

Raziye Içoğlu

Gitmek mi zor kalmak mı zor? Bildiğin gidememek benimkisi.

Karantinayı sadece kısıtlanan 65 yaş üzeri için sayarak beni çarşı pazara, markete, sağlık ocağına salan ebeveynlerimle dört mevsim değiştirmiştik.

Sanki yaz yerleri

hep yazlık kalacakmış gibi sanılsa da, Gündüz mayolu denize, Akşam hırkallı sobaların dibine girilen Mevsim değişince, yazlıklardan kışlıklar oldurmaya çalışılan tuhaf bir moda geçidi oluşmaya başlamıştı buraların sokaklarında. Fakat bir korona, bir de ben gidememiştik bu diyarlardan.

Artık gideyim derken, Babamın gözleri 80 km. ötedeki hastanede iğne olmalı hastalanıyor, iki kulağı cihaz değiştirmelik bozuluyor... Bilet alayım niyetine geçiyorum deprem oluyor. Ve yine, sürekli deprem sallıyor. Tekrar **"bilet alayım evime döneyim"** diyorum fırtına çıkıyor. Bilgisayarım bozuluyor, Annemin çamaşır makinası bozuluyor. **"Ne olur gitmeden şu işi de hallet"** durumuna büründürülüyor ve gidememenin yanı sıra virüslerin kol kola geziyor olabileceği varsayılan ortamlara girmek zorunda kalıyordum.

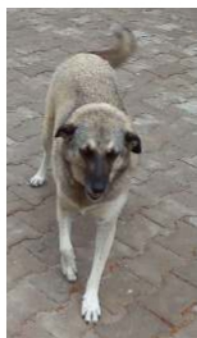
Konu komşu **"Vardır Bunda Bir Hayır"**... diyor. Bu kadar hayırsız olaylar sinsilesinin ne hayrı olabilirdi ki Acaba? Bütün hayırsız olaylara karşı covidsiz ve ailecek karşı koyuyor olmanın başka bir hayır manası bulamıyordum.

"Yeni yıla nasıl girensen bütün yıl öyle geçer" totemine inananlardan olduğumdan eğer bu dünyadaki hayatta kalırsam tercihim yapmalıydım. Bahçesinden çıkarılmış saksiya ekilmiş kök salamayan bir bitki gibiydim. Yani ne şekil ve ne ile empati kuracağımı iyice şaşırmıştım. Hayatı kaybetmek illâ ölerken nefes vererek, can vererek olmuyordu, ruhumu vermişim, kökten hayatsızdım hissindeydim.

Dört kardeşliğimizin ikisi yurt dışında, biri ise tamamen olayların dışındaydı. Ben yanlarındayım, ama ebeveynlerim yanında olmayan çocuklarını överek bana laf çakıyor ve olmayanlara teşekkürler, şükürler sunuyorlardı gıyaben.. Ve Red Odalı psikologlu tv. dizi filmine çıkacak kalitede psikolojim vardı.

"Bak o nasıl buluyor değişik şeyler alıyor, sen niye bulamıyorsun?" diye market alışverişleri için babama çıkışan, esasen kendisi ile kıyaslaması gerekirken, beni koca ile kıyaslıyordu ki annem, neredeyse kadınlığı unutacaktım...

Ve nihayet bütün rağmenlere karşı, **"Oh ne güzel otogara gitmeden, ebeveyn evine yakın yoldan bineceğim,"** şükürlü, evime gidiş biletimi almıştım. Saat 20:00 kalkışlı otobüs için 19:40 da, en fazla 10 dakikalık mesafede geleceği bekleme noktasındaydım. 20:30 olduğunda **"var bir anormallik"** diyerek, şarj tutmayan telefonumla, kör karanlıkta orayı burayı aramaya çabalarken saat resmen 21:30 olmuştu.

Otobüsün gelmediğini birlikte beklediğimiz, birini tanıyorum,

adına Osman diyorlar, iki sokak köpeği ve bana yardımcı bulup, sığındığım telefon şarj kaynağım büfeci Arkadaş Birol ile ilgili yerleri arıyoruz. Büfe kapanmadan biralarnı alan müşterilerin gelişi gidişleri arasında bütün telefonlar cevapsız nihayet saat 22:00 den sonra şikayet hattından Rukiye Hanım'a ulaşıyoruz. **"Oradan iki kişi binmiş, size niye binmedi-niz?"** demez mi bi de? Büfeci arkadaş **"Hanfendi otobüs geldi de binmedik mi?"** deyince **"ben sizinle muhatap olmak istemiyorum, siz yolcu değilsiniz"** diyor. Rukiye Hanım, fakat biliniz ki hepimiz potansiyel yolcuuz bu yollarda.

Otobüs beni almadan İstanbul'a gidiyor, sığındığım büfeci de **"vardır bunda bir hayır"** diyenlerden oluyor. Şimdi eski Türk filmleri gibi otobüs kaza yapacak ben binmemiş olduğum için sevinecek miydin Acaba? Otobüs yolcularının tamamı koronadan karantinaya alınmış içinde ben yokmuşum mu? Hayır neydi Acaba?

Neticede Otobüs beni almadan İstanbul'a yol almış ve ben höyküre höyküre ağlayarak sokak köpeği Osman ile ebeveyn evine geri dönmüş-tüm. O çatı katından nefret edercesine ağlayarak cenin pozisyonunda aşırı baş ağrısı ile uyuyakalmıştım.

Ki ben, Film olsa bilet alıp uçağa, otobüse binmeyen, otobüsten uçaktan inen, keza otobüsü uçağı kaçırarak bileti yakanlara öyle bir üzülürüm ki...

Bir keresinde, Sabah 11:00 akşam sanarak otobüs kaçırın adama şahit olmuşum, ama hiç üzülmemişti ve yeni bilet alıp binmişti otobüse. Ben o bilet satış noktasında empatiden çökmüş-tüm.

Yine bir defasında, otobüsün gününü şaşırp, bir gün önce binen ve İstanbul yolunu yanlışladktan sonra yanına kadın yolcu oturunca yanlışlık fark edilen adam kavgaya ederek indirilmişti.

Ve bir keresinde de, yanlış otobüse gelen kadın tarafından, **"Necati sen de bir şey söylese ne insin şu kadın"** diye kocasına bağırıp indirilmek istenmeyi yaşamıştım. Özur bile dilememişti bağırın kadın yanım..

Hepsi gözümün önünden bir bilet şeridi gibi geçiyordu, ama üzüntüm geçmiyordu.

Sabah olunca Rukiye Hanım'ı aradım. Siniri inmişti ve **"şoför yolu bilmiyorsun, yoldan aldıkları kişileri siz sanmışlar, şikayet dilekçesi oluşturdum, üç gün içinde telafi edeceğiz"** diyor **"binilmemiş koltuk numarası diye bir şey var hanfendi"** diyerek takatim yok artık. Ve umutsuzca garajdan bilet aldığım Can'ı aradım. **"Yoldan alacağınız yolcu bizz işte"** diyerek garajdan birileri binmiş, beni aldıklarını sanmışlar. Ve hemen bugün başka bir turizm şirketi ile telafi edeceklerini söylediler. Birbirini tutmayan ifadeleri açıklığa kavuşturacak gücüm gerçekten kalmamıştı.

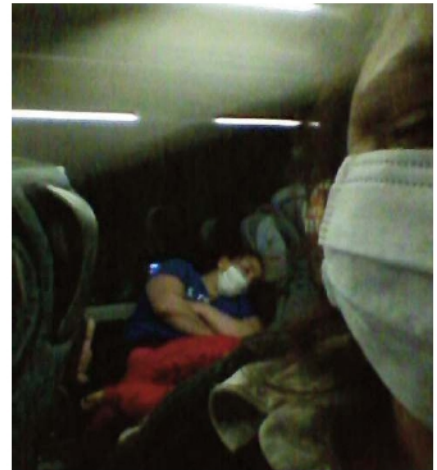
Ve bilet telafili Akşam 22:00 otobüsü için, korkulu rüya görmektense hiç uyumamak daha iyi tedbirli iki saat öncesinden saat 20:00'de maskeyi ağzıma burnuma kapattım, **"Dün arkan-dan su dökmeyi unuttuk ondan gidemedin"** diyen ebeveynlerimin arkamdan leğenle su dökmesiyle ve **"aman kızım kimselere bulaşma, kimseleri bulaştırma, kimsenin elinden bir ikramlık yeme, mas-ken ağzında git gel emi"** anne tembihi ile evlerinden çıktım.

Tüm yurtta kısıtlamalar başlamış ve duraktan Garaja giden son minibüste alternatif tiptan anlayan bir kadın, şoför ve ben. Şoför **"ilk defa bu yaz bütün arabalar yattı"** **"Stresten baş-ğrısı oldu ve kaldı. Birisine söylesem korona diyecek."** **"adam merkez bankasının dibini getirmiş, ekonominin toparlanması**

imkansız" ekonomi konulu konuşuyor; alternatif tıp uzmanı kadın şoföre baş ağrısı masajı yapıyor; ben ise kısıtlama öncesi yakalayabildiğim son minibüs ile şans kapılarımı açtığımı düşünmekteyim.

Garajda valizimi veriyorum, **"üçüncü sıra tekli koltuk"** diyor muavin İbrahim. **"6 değil 7 bu koltuk numarası"** diyorum, **"Sosyal mesafe koltuk numarası başka, pandemiden değişti, koltuğun diğer tarafına bak 6 yaz-dık"** diyor. Ve pandemi muhabbeti yapıyoruz otobüsün karanlığında **"Maske de bir yere kadar, hepimiz maskeliyiz ama 10 saat otobüste aynı havayı soluyoruz"** **"ben Şubat'ta bir hasta oldum, şimdi olsa herkes korona sanırdı"** **"Seyahat yaşağı başlayacak sen çok zor izin alacak ve ailenin yanında en fazla 5 gün kalıp döneceksin"** diyordu muavin İbrahim. Maske altından için için sevinmeden edemiyordum. Gideceğim yerden, mecburen hayatıma dönecek olduğumdan ötürü.

Otobüs de film izlerken, maske ve klima nefessizliğinden ara ara boğuluyorum hissine kapıldım. Ve anne tembihinin bir kısmına uymadım otobüs ikramlarından yedim içtim, mola da çay tost aldım. Ve çocuklu ebeveynlere göre çok uygun olmuş bu mesafeli koltuklar çocuğunu ayaklarından sallaya sallaya uyutarak 10 saat yat-tılar anne ile yavrusu..

Ve otobüsten sabahın 06:00'sında indiğimde hayırsızlığı gördüm, hani neredeydi bundaki vardır bir hayır? Önceki gün servis çalışıyormuş, ama bugün itibarı ile servisler kaldırılmış. Taxi kalmamış, minibüs yok. Birkaç belediye otobüsü var. Susurluktan İstanbul'a geldiğim vakit kadar, terminalden tan iki saatte, sabah 08:00 de evime girdim ve maskemi çıkardım. Neticede tam oniki saat maskeliydim. İşte bu devrede sağlık çalışan-larının azabını yoğun hissettim.

Ve koronadan başka kimse evime geldiğimi bilmiyor, bilmeyecek. Bu okunduğunda çoktan vazifeme dönmüş olacağım.

Temassızlıkla, Evden çıkmadan, evimin #Ev-deKal karantinasını özlemişim.

Ve şimdi de, buzdolabının içindekileri olur olmaz formüllerle karıştırarak hiç bir şey almadan bitirmek ve durduğu yerde 50 tl. fatura getiren sözde A sınıfı enerjili dolabı fişten çekerek ve cayma bedeli ödmeden fesh edilemeyen interneti dibine kadar kullanmak koşuluyla, uzaktan uzağa ödemek zorunda kaldığım faturalardan kurulmuş olmanın hazzını hedeflemekteyim.

Buraya girişli, gelişmeli, sonsuz bir yazı bırakıyorum. Çünkü kimse sonunda ne olacak bilemi-yor. Aynı pandemi dünyasının insanları olmamıza rağmen herkesin sonları başka başka...

MÜZİKTE BİR GENÇ NEFES

Ankara, 21 Kasım 2020

Genç kızlar bağlamaları eline alınca, koro şefi yerine geçti. Beyaz bir kuğu gibi süzülen genç kız piyanonun önündeki tabureye oturdu... Piyanonun tuşlarına dokunan parmaklar ve kopan alkışlar.

Alkışlar... Alkışlar...

Altı yüz genç kız bağlamaları ile hazır bekliyorlar. Piiano yüzlerce bağlamanın önüne konmuş.

Dağlı gelin diye bilinen "Sarı Gelin" türküsünü çalmak için. Bağlamalar eşliğindeki piyano tuşlarının tınısı salonda bir sessizlik yaratıyor. Ceren o güzel türkümüzü öyle içten, öyle dokunaklı söylüyor ki insanlar nefes almaya korkuyor.

Büyüdüğü evde hep bir bağlama sesi vardı...

Bağlamanın tınısı ile ninnileri, saray müziği kültürü almış annenin dilinden şarkılar olup döküldü. İşte o beyaz kuğu böyle bir ortamda büyüdü. Büyüdüğü ev adeta bir müzik okulu gibiydi. Anne ve teyzeler şarkılar söyler, baba bağlama çalıp türküler çıkarır, evlerine Ali Ekber Çiçek konup göçer...

Etrafı dağlık, ortası bağlık Erzincan'ın merkez köyünde doğan baba ilk bağlama derslerini kendi babası ve amcasından alıyor. Zafer, örnek ustalar Âşık Daimi ve Ali Ekber Çiçek'ten çok etkileniyor. Âşık Daimi'nin "Bu da gelir, bu da geçer ağlama," Günümüze de ışık tutmuyor mu?

Hele bir de Mahzuni Şerif'i dinleyince tümünden halk müziği vurgunu oluyor. Anlaşılan o ki bu dağları bağlama ile aşmaya çoktan karar vermiş bile.

On altı yaşında İstanbul'a giderek Türk folklor kurumunda müzik eğitimini sürdürür. 1983 yılında tar sanatçısı sınavına giriyor ve kazanıyor. Önceleri bağlama, sonra da ses sanatçısı oluyor. 1994 yılında açılan sınavı kazanarak TRT'nin en genç şeflerinden olur. Nida Tüfekçi'nin müzik pınarından kana kana içmeyi sürdürür.

Erzincanlı Zafer Gündoğdu sevdiği kız Fahrenaz'ı istemeye ülkenin ünlü karikatüristi Oğuz Aral ile gidiyor. Gidiş o gidiş, sevdalisine kavuşuyor. Evleniyor ve dünyalar güzeli kızları Ceren doğuyor...

Onu, Ceren'i, 2003 yılında Almanya'nın Oberhausen kentindeki dev arena'da, on iki bin kişi ile birlikte, Kadın Türküsü müzikalinde piyano çalıp Sarı Gelin türküsünü söylerken dinledim de hayran kaldım.

Binlerin yürek telini titreten beyaz kuğu nerede görsem güzelliğine, sesine hayranlığım büyür.

İnce, narin, nazenin, muhtemelen dünyanın en güzel su dalgası saçlarına sahip Ceren'i simsiyah piyano önünde

çalıp söyleyen bir solist olarak görmek muhteşem ve unutulmaz bir karedir benim için.

Ondaki kültürlerarası buluşmayı görmek insanı derinden etkiliyor.

TRT'de ilk defa, sunuculuğunu yaptığı "Sokakta hayat var"da söylediği "Vazgeçtim" şarkısını ne de çok dinledim. TRT Türk'teki "Şehrin ışıkları" programının aynı anda hem sunucusu, hem de vokali olarak ağırladığı kaliteli müzisyenlerle hoş tınılı sesiyle gördüğümde izlemeyi geçemedim.

Ceren Gündoğdu'yu bu sabah hafta sonu programlarının birinde izleyince Kadının Türküsü çalışmalarında Koro Şefi baba Zafer Gündoğdu'dan dinlediğim baba şarı öyküsünü anımsadım:

Babalar ve kızları...

1988 İstanbul doğumlu Ceren, eğitimini İstanbul'da tamamlamış, lise dönem-

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

lerinden beri müzikle ilgilenmektedir.

Dokuz yaşında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda yarı zamanlı Piyano Bölümü'nde müzik eğitimine başlamıştır.

Boğaziçi Üniversite'sinden birincilikle mezun olmuş, sosyoloji okurken İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Müzikal Tiyatro eğitimini de tamamlamış, ardından Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde şöhret kültürü üzerine yaptığı çalışma ile yüksek lisansını tamamlamıştır.

2018 yılında sözü ve müziği kendisine ait **Tepetaklak** şarkısını yayınladı. Ardından **Kardan Adam, Anı, Ben Hep Seni Sevdim, Sağım Solum Aşk ve Kayıp**. Bir şarkı söz yazarı olarak samimi, romantik ve melankolik bir müzik yaratmanın peşinde olduğunu bir kez daha dinleyenlere duyumsattı.

Zorlu Performans Sanatları'nda sahnelenen Damdaki Kemancı Müzikali'nde başrollerden biri olarak sahneye çıktı. 20 Mart 2020'de de sözü ve müziği kendisine ait yedi yeni şarkıdan oluşan ilk albümü **'Kapalı Gözlerle'**yi yayınladı.

"Ben hep seni sevdim

Üşüyorum, neredesin?

İçimde bir sıkıntı var

Biliyorum şimdi kiminlesin

Benim elimdeyse eski fotoğraflar

Yürüyorum caddelerde

Hayat omuzlarımda bir yük gibi

Kızıyorum kendime

Anlatmadım sana gerçekleri"

Sanatla içiçe, değişik kültürlerin yığdığı Ceren'in bağlama sesinden piyanoya uzanması, müzik yolculuğundaki dönüşümün ipuçlarını da gösteriyor. Genç yaşına karşın dinginliği, işine tutkusu, hedefleri geleceğin çağdaş sesini bizlere bir armağan gibi sunarken, kültürel derinliği ile harmanladığı güzelliği ek-randan insanı doyumsuz yolculuklara savuruyor.

2018 senesinde **"Tepetaklak"** isimli şarkıyla dinleyicileriyle buluşan Ceren, ardından **"Kardan Adam"** şarkısıyla, özgün sesiyle dinleyicileri büyüledi.

Hem güzel, hem başarılı, hem de üretken olmanın güzel örneklerinden birisi Ceren.

UCUZLUK PAZARINDA SOĞUK

Çıktı bir genç kız daha kaçarak baba evinden/ Alın terini sakladığı kitabın arasında unutup/ Şimdiden geçmişe karışmış giriş kata bir daha bakmadan çıktı.

Ağzında dünlerin acı tadı, yanık kokusu/ güleç bir çocuğun atak neşesi, önünde /Yirmili yaşların başı, evlilik düşünmeyen? "Ben aslında başka bir şehre gidip dönmeyecektim —olmadı—"

Kabullenilmiş kaderin sarhoş eden tütsüsü/ sesine boğaz dolusu izmaritler tıkamış./ Bir oda kiralayacak parası da varken üstelik./ Sıkıştırılmış fakir kızların amerikası kocaya kaçmaktır.

Soğuk akşamüstleri ucuzluk pazarına/ hızlıca girip çıkanlar bu kızlardır.

El alem telaşıyla ayaküstü beslenen aile gün aşırı kabız/ Çoklu kardeşlik terörü/ öfkeli sallanan parmak sayısız/ esaslı gözden çıkarılmışlar bu kızlardır.

Koca/ Şemsiye/ Çatı/ Kabarık omuz.

ey koca özgürlük/ içinde tek başına dolaşabiliğin dört duvarlı özgürlük/ şansına sevmeli geçiş bileti./ kaçılan erkeğin kasık tepesi kadar özgürlük.

Sırat köprüsü kadar özgürlük, göze alınmış.

Babaları pişmanlığın dedesi/ Anneleri suçluluğun annanesi olacak/ -Normal-yollarla o nikah masasına asla oturmayacak/ gerekirse koca evini de yakıp çıkacak düzen bozucular onlardır.

Ellerini çıkarıp masanın üzerine bırakan/ Ayaklarını pencere önlerine, karınlarını yatak odalarına/ kafalarını bir bebeğe, kocaya, tencerelere/ Bir yanlarını geri dönememeye, dönmemeye/ Bir yanları alışmaya alışmamaya, yeni fikirlerle

Ev içi taksim edilmiş kızlar o kızlardır.

Vaktinden evvel kalkan hız treninin kaçak yolcuları/ dayatılmış var oluşlarınız haritanın neresinde şimdi, bilelim/ Yarın ikindileyin müsaitseniz çaya gelmeyelim.

Gülsüm Güller

gulsumyhyaguller@gmail.com

ANAHTARI MISIN?

Ayşegül Damla Arslan

Vallahi ben kendimden sıkıldım. Böyle mevzuları bana anlatırlardı da "ah canım vah canım" diye dinlerdim. Gerçi ortada korse gibi sıkı, çamaşır leğeni gibi geniş bir mevzu da yok. Ben niye böyle triplerden triplere hopidik hopidik atıyorum, bilmiyorum. Ruhum tavşan demek ki.

Osmanlıda yaşamadığım için ince hastalığa tutulamadım. Çok sıkı kırsam kendi kendime konuşuyorum. Geçen seneye kadar profesyonel yardım alıyordum. Profesyonel yardım aldığım kişi de yaşlanmış, ben ona yardım etmeye başlayınca "kalanlara sabır dilerim" deyip kapıyı çektim gittim. Geçmiş zamanda tıp tabi gelişmemiş o zamanlar, psikolog falan da yok. Aşık olup derdini anlatamayan, "adım atmayı" bilmeyen kadınlar, ince hastalığa tutuluyorlardı. Şimdi aşk falan da kalmadı gerçi, "takılalım ya, ne bağlancaz, wifı mıyız biz" deyip ilişkiyi hafifletmek için ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar.

-Aferin çocuğum, bağlanma.

İstediğiniz zaman ortamı terk edebilme hakkına sahipsiniz, size bu hak veriliyor (hashtag şükür hashtag şükür) ama kapı koluna bağlı o kelepçe çıkarılabilirseniz. Anahtarı nerede ya, buldunuz mu? Ben bulamıyorum. Bulmak için özel bir çabam da yok gerçi. Eee nolcak yani, napmak gerekiyor? Barış Manço bile şarkı yazmış anahtar üzerine, kasalar anahtarsız açılmıyor, ben anahtarı bulamıyorum. Demek ki istemiyorum kapıdan çıkmak. Demek ki Stockholm Sendromu'ndan muzdaribim lakin bu iş oldukça hoş, biraz da mazoşistim. Haaa, orada mıymış anahtar, sende miydi, anahtarı sen misin?

Sensin.

Anahtarı da sensin, makinisti de sensin, yolcusu da sensin. Tüm kilitleri açabiliyorsun, iskelet anahtarsın diye de böbürlenme. Tren kaçarsa...

KRAFT KAĞIDA SARILI ÇİÇEKLER

Alice gibi anahtar bunalımı yaşarken çiçeklerden çiçek beğeniyorum.

Bir arkadaşım, birkaç ay önce fincanımdan gelen bilgi doğrultusunda "Ayyy Damla vallahi sana çiçek geliyor, hem de kim tahmin et, bak gerçekten" aktarmıştı. Ben mi, hah ben inanır mıyım ayol öyle

şeylere. Asla! Ne inanacağım, hem de Covid-19 var. Mümkünatı yok!

Ama geldi.

Hem de iki kere.

Çok değer verdiğim, saygıdeğer bir büyük abim, çiçekleri çok seviyorum diye gül getirdi bana. Bakamadık, kurudu. Olsun ya, benim canım sağolsun.

Bitti mi, bitmedi.

Çok ama çok sevdiğim yakın bir arkadaşım, mutlu olayım diye çiçek yolladı bana. Mutlu oldum mu oldum. Fincan doğruyu aktardı mı aktardı. Bekle aktardı. Burada gülüyoruz hep beraber. AHAHAHAHAHAHA.

Beklentiye girmeyin annem, çok kalabalık. Hasta olursunuz.

2020 YANI ANNUS HORRİBİLİS

Annus Horribilis bitiyor. 31 aralık 2020'den sonra sihirli değnek değmeyecek ama hiçbir sene de bu sene gibi olmayacak. Bu tür şeyler genellikle insanlığın başına belli periyodlarla geliyor çünkü. Devam filmi olmuyor. Oluyor da çok uzun zaman aralıklarıyla çekilmiş filmler gibi bir şeyler yaşıyıp tüketiyoruz.

Annus Horribilis, yani herkesin "hekim" olduğu yıl, hepimizden çok şey götürdü. Her yıl insanlar ölüyor, kadınlar öldürülüyor, hayvanlara işkence ediliyor ama bu yılın bambaşkaydı. İleride torunlarımıza anlatacağımız kıyamet günü tasviri sanırım bu olacak.

Şahsım adına bu yıl sabretmeyi öğrendim. Bak, bana hayat 35 yıl öğretmedi bunu. Bu sene öğrendim.

Ektiğimiz tohumları biçtiğimiz, ağla-maktan gözlerimizin ve duvarların yosun tuttuğu, bedenlen genişlediğimiz ama kişisel olarak asla gelişemediğimiz bu yılı kimse unutmuyacak. İnsanlığa verilen bir ödül mü ceza mı bazen emin olamıyorum. Son 8 aydır sürekli diyorum bunu ama bana ödül gibi bir şey oldu. Demokrat muhafazakar tavrım 2020 ile daha da belirginleşti (o ne öyle beee adeta halktan biriyimşim gibi) Siz görmüyorsunuz ama benim başımda taç var. Evet taç. Noldu gücüne mi gitti? Hare mi bekliyordunuz.

Beni çok güldürdünüz, umarım siz de gülersiniz.

2020'de alacaklı olduğunuz —iyi ya da kötü- ne varsa umarım 2021'de alırsınız.

İyi seneler.

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

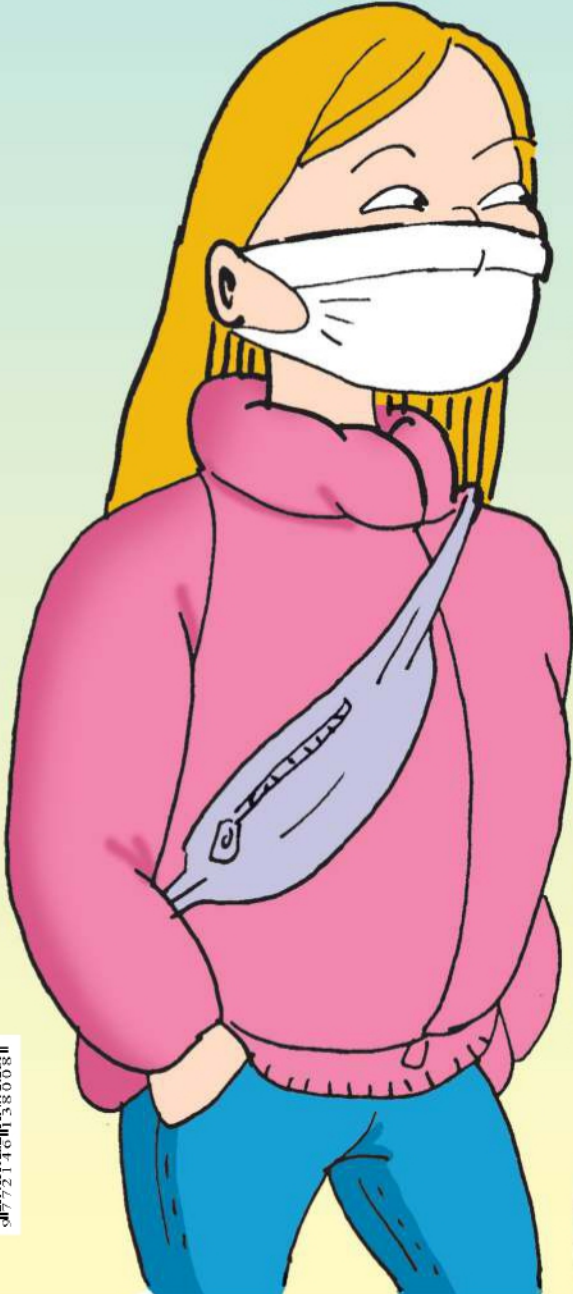
BAYAN YANI

105

ARALIK 2020 / 11 10 TL K.K.T.C:14 TL

NEFİS BİR
KIRMIZI RUJ
ALDIM EDA!..

RUJ ÖLÜ YATIRIM
KIZIM!.. BU ZAMANDA
DUDAĞINI GÖREN Mİ VAR!..
PARAYI TAKMA KİRPİĞE,
AYLANDIRA, RİMELE
YATIRMAK LAZIM!..

Raviz.

